Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України  № 119 (869) ♦ Субота, 25 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

ЗАВТРА — ВИБОРИ!

ХТО
КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ
ПРИСЯГНЕ

Найбільший скарб — земля наша

В останній робочий день напередодні виборів кандидат у Президенти України О. Мороз прибув до Харкова.

Перша зустріч з харків'янами відбулася на виробничому об'єднанні «Комунар». Це одне з найбільших підприємств ВПК.

«Якщо ми хочемо зберегти Україну, — сказав Голова ВР, — необхідно будувати, перш за все, нормальні відносини з великим народом і нашим сусідом — Росією. Незалежна держава існує лише тоді, коли незалежними почувають себе її громадяни. У цивілізованій країні не повинно існувати ситуації, коли одна частина населення повчає всю країну, якою мовою їй говорити, у що вдягатися, перед яким богом схилятися. Ми всі з вами повинні ратувати за таку державу, де будуть розвиватися всі форми власності, але при цьому будь-яке підприємство чи підприємець мають звітувати перед державою, а не перед мафіозними кланами, які сьогодні пронизали наше суспільство від низин до найвищих ешелонів влади».

Розмірковуючи над пріоритетами Української держави і її економічного розвитку, О. Мороз сказав, що в основі побудови сильної України — відновлення могутнього промислового потенціалу, будівництва, енергетики, сільського господарства.

«Я завжди відстоював і буду відстоювати позицію, що багатющі українські чорноземи повинні бути надбанням усього народу. Приватизаційна власність на землю може існувати на присадибних ділянках, під забудову житла, але не на ту землю, що дає нам усім товарну продукцію. Через пару десятиліть, за прогнозами міжнародних експертів, на землі постане гостра проблема з продуктами харчування. Прийдешні покоління не назвуть нас мудрими політиками, якщо ми сьогодні розбазаримо найбільший свій скарб — українську землю».

(Закінчення на 2-й стор.).

Металурги Макіївки — за Кравчука

Редакція отримала листа, підписаного кількома працівниками стану «150» Макіївського металургійного комбінату. На запитання про гідного лідера країни металурги відповідають: така людина є, це наш нинішній Президент. Цитата: «Україна переживає не кращі часи, але чи маємо право звинувачувати Кравчука, який знаходиться на президентській посаді всього 2,5 року? Знаємо з власного досвіду — якщо міняється начальник цеху, контакти з іншими підрозділами виробництва порушуються, і потрібен час, аби їх знову налагодити. Так же і в державі...» Цього листа металурги написали одразу після того, як Президент Кравчук відвідав стан «150», найпотужніший у Європі.

Попереду — Лукашенко та Шушкевич

У виборах Президента Республіки Білорусь взяли участь 78,95 відсотка виборців. Такі остаточні дані, оголошені республіканським центрвиборчкомом. Його представники повідомили: за відомостями, що надійшли, можна зробити висновок: жоден з кандидатів не набрав необхідної кількості голосів. Уподобання розподілилися так: О. Лукашенко — 27,9 відсотка, С. Шушкевич — 22,3, З. Позняк — 22,1, В. Кебич — 19,2, В. Новиков — 4,7, О. Дубко — 3,6.

Найбільший скарб — земля наша

(Початок на 1-й стор.).

Відповідаючи на численні запитання, О. Мороз підкреслював, що нинішня Верховна Рада не тягне Україну, як дехто говорить, у тоталітарне минуле, але й не дозволить перетворювати Україну на «злодійську» державу. До нас не йдуть інвестиції з Заходу не тому, що ми не йдемо курсом ринкових перетворень, а тому, що серйозний бізнес на Заході не хоче мати ніяких справ із «злодійською» владою. Досі у нас не існує нормальної приватизації, йде лише відверте пограбування української держави і її народу.

Ми повинні, наголосив Голова Верховної Ради, здійснити структурну перебудову всієї економіки України, щоб пробитися на світові ринки не з сировиною, а з готовою продукцією. Можливості для цього в Україні великі. Плани західних стратегів покласти край існуванню нашої промисловості провалилися. Україна продовжує жити і буде розвиватися як цивілізована держава.

У той час, коли ця кореспонденція передається до редакції, Голова ВР О. Мороз виступає перед керівниками міськрайонних Рад. У другій половині дня він має намір відповісти на запитання харківських журналістів і відбути до сусідньої Полтавщини.

Влас. інф.

Не заходь до храму з гріховними помислами

Перебуваючи на Запоріжжі, Голова ВР Олександр Мороз свої зустрічі із сьогоденням розпочав із сивого минулого — з відвідання державного заповідника «Хортиця». Які ж думки викликала ця святиня у глави законодавчої влади?

— Ця пам'ятка унікальна хоча б тому, — сказав О. Мороз, — що тут започаткована історія української, без перебільшення, світової демократії. Не забуваймо її уроки.

Будуючи державу, важливо забезпечити рівність людей перед Законом, гарантувати соціальну справедливість, поважати традиції в стосунках між людьми і владою, між владою і людьми.

До цих традицій, до своєї історії слід ставитися дуже уважно, вивчати їх, а не вихоплювати якісь елементи, вигідні для тих чи тих політичних потреб. Бо спекуляція окремими елементами руйнує будь-яку систему.

Дух волі й дух демократії, з'єднані в одне, — ось що ми бачимо в цій історії. А також — істинне почуття патріотизму. Сьогодні на цьому почутті багато хто просто спекулює. Треба, щоб усе це було в самій душі, щоб це відображало справжнє почуття людини, щоб у них виявлялася і гордість за свою землю, і відповідальність. Я більш ніж упевнений, підкреслив О. Мороз: наш народ може пишатися своєю славною історією.

Зустрічаючись із студентами й викладачами Маріупольського гуманітарного, Одеського університетів, О. Мороз висловлював велику стурбованість нинішнім становищем в Україні з освітою і культурою, радився, як нам допомогти цим галузям, як зберегти унікальний інтелектуальний потенціал нашої держави.

На прикладі Маріуполя Олександр Олександрович не раз показував, як можна розумно й толерантно розв'язувати мовні проблеми. Там, в університеті, поряд з українською, російською звучить і грецька мова, яка поширена в цьому краї. «Звичайно, — щоразу підкреслював Олександр Олександрович, — у веденні ділових паперів, офіційному листуванні тощо в Україні державною мовою має бути українська. Але в інших випадках, особливо в побуті, хай людина розмовляє тією мовою, якою хоче, і нічого їй нав'язувати інше».

До толерантності закликав Голова Верховної Ради і в розв'язанні релігійних проблем. При цьому він часто цитував біблійні постулати, які застерігають будь-яке насильство у розв'язанні духовних проблем.

Релігії в Україні, як і люди, мають бути рівні поміж собою, і не можна нав'язувати, до якої церкви кому ходити. А втричі гріховніше й протизаконно вриватися до церкви з ломом, силою віднімати храми Божі.

Культура нашого народу унікальна й багатогранна. Тож давайте, закликав О. Мороз, берегти її, як найдорожчу святиню, плекати для нас і наших нащадків.

Зустрічі з Головою ВР були велелюдні і, безперечно, корисні.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Володимир СКАЧКО, «Голос України»

О. МОРОЗ ПОЗИЦІЙ НЕ ЗМІНЮЄ

На своїй прес-конференції в Києві Голова ВР України О. Мороз заявив, що його поїздка до кількох областей і Республіки Крим була робочою і мала за мету «отримати підтвердження чи непідтвердження людьми напрямів роботи нового парламенту та уряду». На думку О. Мороза, він таке підтвердження отримав, бо люди виступили за «зміцнення в державі порядку і дисципліни, ладу в усіх сферах життя незалежно від того, де людина працює». А отже, за словами Голови, парламент і уряд і надалі діятимуть у подоланні кризи узгоджено і відповідально і на остаточне приборкання кризових явищ під 1,5—2 роки, як і визначилися з цього питання депутати.

Коментуючи ситуацію в країні, пов'язану з президентськими виборами, О. Мороз заявив, що розмови про відсутність чіткого уявлення, якого нам президента вибирати, недоречні, бо є чинна Конституція, де сказано: Президент — глава і держави, і виконавчої влади, і щоб змінити цю норму — треба змінити Основний Закон. А з приводу чуток про можливе зняття ним своєї кандидатури на пост Президента О. Мороз пожартував: «Це «утка», а люди, які її запустили, потерпають від нетримання «утки». І додав, що він нікому не віддасть свої голоси, тим більше, що, зустрічаючись з людьми, він «відчув сердечну підтримку».

Щодо проблеми Чорноморського флоту О. Мороз був однозначний: флот ділити не можна, його треба використовувати спільно, під спільним командуванням і за подвійної відповідальності за його долю з боку України та Росії. На думку О. Мороза, в розв'язанні проблем ЧФ треба виходити з того, що Чорне море — це зона специфічних інтересів наших двох країн і що не може бойова одиниця бути ефективною, коли одна частина офіцерів в ній отримує зарплату вищу за ту, що отримує інша частина. При цьому О. Мороз сказав, що Україна повинна розвивати власні ВМС. А щодо можливого створення об'єднаних збройних сил СНД Голова парламенту зазначив, що він ніколи і ніде не виступав з такою ідеєю, а з 1992 року обстоює тезу про створення сил колективної безпеки. «Чим ширші міжнародні структури із забезпечення безпеки, тим



вона надійніша», — резюмував О. Мороз. А щодо пропозицій спікера Держдуми Росії про створення конфедеративної держави з Росії, України та Білорусі О. Мороз сказав: «У того, хто не жалкує за розпадом Союзу, нема серця. У того, хто сьогодні хоче відновити Союз, нема голови». Голова ВР України в україно-російських відносинах, за його словами, обстоює першочергове розв'язання економічних проблем, виступає за ініціювання Україною підписання багатостороннього документа про економічне співробітництво, в якому закріплялася б головна теза — про непорушність кордонів держав-учасниць.

Не змінив О. Мороз і свого ставлення до проблеми ядерного роззброєння, яке, на його думку, не може здійснюватися з нехтуванням інтересів України. Коментуючи висловлені на мітингу Конгресу українських націоналістів (КУН) на адресу Л. Кравчука звинувачення в тому, що той зрадив Україну, коли вивіз до Росії тактичну ядерну зброю, О. Мороз сказав, що, мовляв, КУН може висловлювати свої думки в будь-якій формі, але й дії Президента «за змістом відповідають таким оцінкам». О. Мороз висловився за проведення Україною активної зовнішньої політики, яка не дозволяла б нікому нехтувати інтереси нашої держави.

Голова парламенту відповів і на інші запитання журналістів, і з його відповідей стало зрозуміло, що як лідер він своїх поглядів залежно від кон'юнктури щодня не змінює.

Коли суспільству важко, то жінкам важче удвічі

Свою зустріч з керівниками жіночих організацій Президент Леонід Кравчук розпочав, перефразувавши відомий каламбур: «Проблеми обговорюються жінками, а в нас вони вирішуються теж жінками». Хоч насправді це мали б робити чоловіки. Так, жінкам нині дуже важко. На них падає удвічі більше навантаження, ніж на чоловіків. А тим часом частка жіноцтва складає 53 відсотки від населення країни. У парламенті всього 12 жінок, а взагалі на керівні й престижні роботи їх не дуже беруть. Викликає занепокоєння той факт, що катастрофічно знижується дітонароджуваність, зростає кількість неповних сімей, бездітних. І що особливо тривожить, — так це різке зростання важких захворювань серед дітей, підлітків, допризовників. Що можуть узяти на себе держава, а що жіночі організації в плані розв'язання цих проблем? У розмові йшлося й про те, що, скасувавши комісію у справах охорони жінок, материнства й дитинства, парламент тим самим показав своє нехтування однією з пекучих проблем суспільства.

Леонід Кравчук сказав, що, незалежно від результатів виборів, він підтримає ідею створення державної структури, котра взяла б на себе всю турботу щодо розв'язання проблем жіноцтва України.

Закон — у кожного під рукою

До нинішніх виборів Українська правнича фундація, за погодженням з Верховною Радою, випустила масовим тиражем Закон України «Про вибори Президента України» та Закон України «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах і обласних Рад народних депутатів».

Видання здійснене видавництвом Української правничої фундації «Право».

Боромля фестивалить

У місті Тростянці й селі Боромля Тростянецького району відбувся 4-ий республіканський селянський фестиваль мистецтв «Боромля-94». У ньому взяли участь хор імені Г. Верьовки, Микола Кондратюк, Василь Зінкевич, Алла Кудлай, Віталій Білоножко, інші відомі діячі культури з Києва, а також кращі художні колективи Сумської області.

В. КОПЄЙЧИКОВ, професор Української академії внутрішніх справ, академік Академії правових наук України

Політичний лідер: хто він?

Напередодні виборів Президента України особливого значення набуває питання про політичне лідерство, про людину, яка за своїми особистими якостями (рівнем знань та політичним досвідом, організаторськими здібностями, рисами характеру тощо) відповідала б тому високому призначенню, що пов'язане з постом Президента незалежної України.

Політичний лідер — це щось більше, ніж просто керівник, нехай найвищого рангу. Політичного лідера вирізняє те, що він не просто особа, котра займає певну посаду (нехай найвищу), а людина, яка має природний дар політика, здатна найповніше, чітко й гранично конкретно висловити ідею, зрозуміти інтереси, що об'єднують усіх громадян держави, або, принаймні, переважну частину політичного співтовариства. Це людина, яка відповідно до названих інтересів і в межах ідеї, що об'єднує суспільство, здатна конкретно визначити цілі подальшого розвитку суспільства, напрями діяльності держави, практично керувати рухом до цих цілей найефективнішим шляхом.

Політичного лідера вирізняє те, що люди йдуть за ним, спираючись насамперед на віру в нього: в його розум, чесність, його професійні знання та здібності, гуманістичний, тверезий погляд на речі, в силу його волі під час досягнення поставленої мети, вірність даному слову.

Проте особисті якості, характер самого лідера — це лише частина тих чинників та обставин, що в своїй сукупності характеризують лідерство. Крім цих особистих якостей, число яких можна було б значно збільшити, важливе значення для визначення складових лідерства мають умови, реальні життєві обставини, у рамках яких функції лідера практично реалізуються. До їх числа природно віднести: по-перше, якість того соціального середовища, зокрема корпусу виборців, інших політичних суб'єктів, які є прихильниками даного лідера, підтримують його і на яких він, безумовно, має орієнтуватися; по-друге, характер зв'язків, властивих стосункам політичного лідера зі своїми прихильниками, відповідними політичними партіями та рухами; нарешті, по-третє, конкретну ситуацію в суспільстві, де здійснюється лідерство. Останній критерій має особливо важливе значення для політичного лідера, бо ставить перед ним завдання різної важкості, особливо важкі завдання за умов, властивих нині українському суспільству.

Значною мірою саме ці умови, що їх по-різному використовують для своїх цілей різні політичні сили, лежать в основі політики, яку проводять в суспільстві, а це визначає і характер політичного лідерства: силова політика (її причини можуть бути найрізноманітніші) дає лідера, який має значний обсяг влади, що за певних умов і якостей лідера може перерости в авторитаризм та інші недемократичні форми; функціональна політика формує лідера, котрий будує свою діяльність на досить жорсткому, але водночас такому, що відповідає демократичним принципам, зв'язку між керівником і керованими; третій вид — комунікативна політика — дає змогу для широкого вибору найоптимальніших варіантів в управлінській діяльності лідера, прорахунку альтернатив за участю фахівців тощо.

Підсумовуючи, можна сказати, що проблема політичного лідерства, в кінцевому підсумку, зводиться до співвідношення таких понять, як ситуація і стиль лідерства, що, як ми бачили, дуже й дуже багатозначні.

Треба сказати, що в ієрархії політичних якостей, якими має володіти політичний лідер, тим паче президент великої суверенної держави, перше місце мають посідати ті, що свідчать про глибоку загальну й політичну культуру, вміння цінити й правильно реалізовувати наукові знання в повсякденній практичній роботі, про властивий політичному лідерові талант відчувати позиції інших, прагнення зрозуміти цю позицію, розібратися в ній, зблизити навіть ті точки зору, що не збігаються повністю.

Для набуття таких якостей слід володіти саме сучасним досвідом політичного керівництва, що не зводиться до голосування на різних форумах, вказівок конкретним виконавцям, викликам «на килим» тощо, прийомам, так поширеним у нас у недалекому минулому. Так само й господарник, навіть великий, не завжди може стати політичним лідером, бо для останнього, тим більше на найвищому посту в державі, потрібна ціла низка особливих якостей. Серед них сила волі, вміння в загальнодержавному масштабі врахувати наслідки тих чи тих найважливіших рішень, завжди прагнути досягнення згоди різних політичних сил, загалом бути сильною особистістю, яка може добитися, щоб рішення втілювалися в життя.

На наш погляд, зараз в Україні створено унікальну можливість для політичних компромісів існуючих у республіці громадських сил. Цю можливість слід вбачати в тому, що до керівництва законодавчою та виконавчою владою прийшли зрілі політики, досвідчені професіонали, люди, які справді зичать добра своєму народові і не відступляться від цього принципу на догоду політичним амбіціям і примарним миттєвим вигодам. Голова Верховної Ради України — О. О. Мороз, Прем'єр-міністр — В. А. Масол, Президент України — Л. М. Кравчук в основному відбивають той спектр політичних інтересів, який характерний нині для українського суспільства. Практично це дуже важливо для досягнення й стабілізації громадської злагоди.

Життя Рад: вибори 26 червня

Соціологія

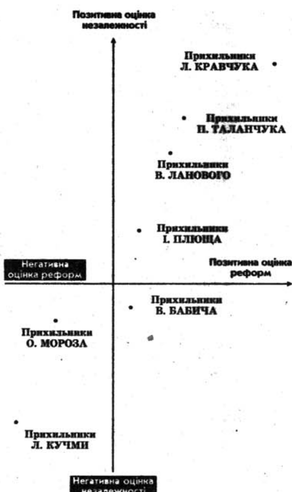
За тобою слово, виборцю!

Науково-практичним центром політичної психології АПН України проведено дослідження громадської думки. Ми спробували на основі раніше розробленої моделі політико-семантичного простору сучасного українського суспільства визначити позиції, що їх посідають у політичному спектрі України прихильники кожного із семи кандидатів у Президенти.

Найважливіші чинники, які сьогодні політично диференціюють наше суспільство, — це ставлення до економічних і політичних реформ та ставлення до незалежності. Саме навколо цих проблем зосереджені основні відмінності політичних поглядів громадян.

За спеціально розробленою методикою було опитано більш як тисячу осіб різного віку, статі, національності, які мешкають у різних регіонах та населених пунктах. Одночасно громадяни визначили свої політичні симпатії: за кого з кандидатів вони голосуватимуть на президентських виборах 26 червня.

Було отримано політико-психологічні характеристики груп населення, що їх становлять прихильники того чи того кандидата. Результати дослідження дивіться на схемі.



Як бачимо, позиції усіх семи кандидатів вишикувалися майже по прямій лінії. На протилежних її кінцях перебувають групи прихильників Л. Кравчука і Л. Кучми — двох основних претендентів на перемогу в першому турі.

Отримані результати показують наявність чіткого зв'язку між тим, як громадяни оцінюють реформи, і тим, як вони ставляться до незалежності. Позитивне сприймання і незалежності, і реформ (найпрогресивніша, на наш погляд, позиція) найбільше властива сьогодні тим, хто готовий підтримати Л. Кравчука. Прихильники Л. Кучми, навпаки, найбільше схильні заперечувати як незалежність, так і реформи. Підкреслимо: йдеться про позиції не самих кандидатів, а їхніх потенційних прихильників на виборах.

Отож вибираймо: з ким і за кого.

Вадим ВАСЮТИНСЬКИЙ,
завідувач лабораторії психології мас та організацій Науково-практичного центру політичної психології АПН України.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

ЯКА ВЛАДА — ТАКА ЗОНА, ВІЛЬНА ЕКОНОМІЧНА

На Закарпатті в ході передвиборної боротьби займає чільне місце питання про ставлення претендентів до запровадження в регіоні вільної економічної зони.

Нинішні кандидати в «губернатори» та місцеві «парламенти» разом зі своїми прихильниками умовно поділилися на три табори.

Перший, до якого входять нинішні керівники області, багатьох промислових підприємств та господарств, окремі вчені, представники ряду впливових громадських та національно-культурних товариств, підтримують ідею створення в регіоні ВЕЗ «Європа — Центр» (саме під такою назвою пакет документів було подано на розгляд Кабінетові міністрів та Верховної Ради). Мозковим центром та незаперечним натхненником і лідером цієї групи виступає основний автор законопроекту, народний депутат України Сергій Устич — один з реальних претендентів на пост голови облради. Його підтримує й значна кількість з більш як 200 зареєстрованих кандидатів на 60 місць до «парламенту» краю. Серед їхніх аргументів переважає насамперед вигідне економіко-географічне розташування Закарпаття (межує з чотирма постсоціалістичними державами), що може прислужитися Україні як своєрідний місток між країнами Східної, Центральної та Західної Європи, експериментальний полігон розвитку цивілізованої підприємницької діяльності, залучення іноземних інвестицій для технічного й технологічного переозброєння виробництва, інтегрування нашої країни в різні світові економічні, фінансові та інші структури.

До другого блоку належать насамперед висуванці місцевих осередків Руху, ДемПУ, УРП, УНА та ряду інших організацій демократично-національного спрямування, які різко виступають проти проекту ВЕЗ у теперішньому варіанті. На їхню думку, введення вільної економічної зони може призвести до відриву Закарпаття від України, пограбування краю західними інвесторами, дасть можливість нажитися за рахунок інших купці чиновників, які управлятимуть нею.

Такої позиції дотримується й колишній нардеп України, нині кандидат у «губернатори» Віктор Бедь. У цілому ідею ВЕЗ він не відкидає, однозначно виступаючи за вільне підприємництво, різні економічні експерименти. Але вважає, що поки в регіоні не розв'язані питання власності, цивілізованої приватизації, земельної реформи, впровадження зони передчасне. Не згоден він і з теперішнім проектом системи управління ВЕЗ, коли членів так званої Надзірної ради та генеральної дирекції не обирають всенародно.

Проти нинішнього варіанту законопроекту про ВЕЗ на Закарпатті настроєний ще один претендент на крісло голови облради, колишній перший секретар обкому партії професор Василь Химинець. У своїй передвиборчій програмі він виступає виняткове за узаконення результатів обласного референдуму від 1 грудня 1991 року щодо надання краю статусу спеціальної самоврядної адміністративної території, що аж ніяк не одне й те ж із ВЕЗ (хоча деякі політики і намагаються ототожнювати ці зовсім різні поняття).

У разі обрання його «губернатором» домагатиметься законодавчого закріплення особливих економічних прав самоврядування ще один кандидат — нинішній представник Президента в Ужгородському районі, народний депутат України Михайло Данча.

І, нарешті, до третьої «команди» увійшли ті, хто в принципі теж підтримує ідею вільної економічної зони на Закарпатті. Але не в масштабах усієї області, а для початку — в окремих містах чи районах. Прихильником такої позиції виступає сьогоднішній мер Ужгорода Еміл Ландовський, котрий теж активно приєднався до боротьби за найвищу посаду в регіоні. Він та його прихильники вважають, що такий підхід — найменш ризикований і в разі фіаско збитки від експерименту будуть мінімальні. А коли він підтвердить свою життєздатність конкретними результатами, його можна запровадити на всій території області.

Як відомо, «старий» склад Верховної Ради «зарубав» початковий законопроект про ВЕЗ на Закарпатті. Хоча, на думку багатьох, політичні амбіції тоді взяли гору над здоровим економічним глуздом. Робоча група докладно проаналізувала висловлені на сесії ВР конструктивні зауваження та пропозиції, доопрацювала проект і надіслала його на повторний розгляд до Кабінету міністрів та Верховної Ради.

Принагідно нагадаємо, що пакет документів уже дістав позитивне схвалення від ряду авторитетних міжнародних установ та експертів, Європейського банку реконструкції та розвитку, організації промислового розвитку — ключової структури ООН, яка до того ж готова взяти активну участь у залученні інвестицій для реалізації провідних програм.

Тож, голосуючи за прихильника того чи іншого напряму розвитку Закарпаття, виборці визначатимуть майбутнє регіону.

Закарпатська область.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Залишилося підрахувати голоси

Асоціація «Вибір-94» запропонувала усім кандидатам «верстати» накази-замовлення не під чесне слово, а документом, себто з юридично оформленими гарантіями, що конкретні побажання, пропозиції і вимоги будуть неодмінно виконані. Зважився на це Микола Швець. Воістину зважився, бо тепер за здійсненням наказів стежитиме «посередник» — асоціація виборців, якій цією ж домовленістю надаються повноваження організувати відкликання мера, якщо його слова розійдуться з ділами. В цьому і полягає відмінність задуманої акції від попередньої практики, коли правової відповідальності за своїх «протеже» ніхто, по суті, не ніс. Тепер же їх неодмінно виконуватиме Микола Швець, якщо, звісно, буде обраний главою міста.

Микола Антонович першим і погодився на правові взаємини з земляками, заголо делегувавши право відкликати його тим, хто сьогодні в рамках асоціації міських виборців «ручається» за нього.

Приклад подав і кандидат від 27-го округу Сергій Шевченко. Він опублікував проект домовленості про гарантії прав виборців і відповідальність депутата, яку підпише, завіривши потаріусом, з тими порізно чи колективно, хто вирішив за нього голосувати. Слідом у міській пресі з'явився проект аналогічного договору В'ячеслава Біленького — кандидата в депутати міськради по виборчому округу № 7. А коли я завершував готувати цей матеріал до друку, то дізнався, що на фінішній прямій виборчого марафону й чимало інших претендентів на депутатські мандати ризикнули на чіткі правові стосунки з виборцями. Такий варіант завоювання прихильників, отже, виявився достоту привабливим. І це незважаючи на «небезпечні» наслідки, які з нього випливають.

Нарешті таке. Бурхлива діяльність асоціації «Вибір-94» явно не минула марно у Дніпропетровську. У мене відчуття, що вибори тут уже відбулися. У тому розумінні, що городяни заздалегідь визначилися, за кого будуть голосувати. Тепер залишається «дрібниця» — вкинути в урни бюлетені, щоб підтвердити свій вибір, і підрахувати голоси...

Дніпропетровськ.

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Нову державу побудують нові люди

Тиху Черкащину кілька місяців тому розбудили не лише весняні грози, а й політичні бурі — під тривалим тиском національно-демократичних сил і колективів промислових підприємств важко зійшов з авансцени політичної влади представник Президента К. Ястреб. Новим господарем обласного «Білого дому» став колишній перший заступник глави облдержадміністрації В. Цибенко, 44-річний керівник з іміджем толерантної, розважливої, водночас вимогливої людини. Його два десятки трудових колективів висунули кандидатом на посаду голови обласної Ради. Він довго не реєструвався, благородно чекаючи суперників. Але вони так і не з'явилися — чи то кандидат усіх влаштовував, чи розсудили, що шансів на перемогу в боротьбі з молодим, але досвідченим і авторитетним лідером області, зовсім небагато.

— **Василю Григоровичу, передвиборна ситуація — немов розбурхане море. Вас кинули в ту стихію і наказали триматися на воді, а вже згодом пообіцяли уточнити, куди і як плисти...**

— Справді, ситуація напередодні виборів неоднозначна. Довго не були відомі повноваження, котрими наділить Верховна Рада владу на місцях. Ми надсилали свій пакет пропозицій щодо цього — дещо враховано, але не все. Проте я вважаю, що хоч би які повноваження делегували з центру обласним і місцевим Радам, незмінним залишиться одне — відповідальність. І глибоко помиляються ті, хто вважає, що разом із всенародними виборами голови Ради впаде манна небесна. Переконаний — не від форми виборів залежить поліпшення життя, а від обраної людини — її позиції, сумління, професіоналізму, міри відповідальності, від команди, яку вона собі добере для спільної роботи. Решта — другорядне.

— **На Черкащині нині чи не наймолодше керівництво серед інших областей України. Першому заступникові Володимирові Лук'янцю щойно виповнилося 38 років. Другому — Олександрові Бідному — 37...**

— Звичайно, молодість — не останній аргумент. Але я добирав собі заступників не за віковими, а за діловими, професіональними критеріями. Володимир Лук'янець має великий досвід роботи в агропромисловому комплексі області, керував однією з найкращих агрофірм, має власну концепцію проведення на Черкащині аграрної реформи. Він з тих людей, котрі, як то кажуть, горять — завзятий, тямущий, наполегливий. Олександр Бідний — інженер-будівельник, працював майстром, виконробом, директором домобудівного комбінату, створив одне з перших в області акціонерне товариство і три роки очолював його правління. До держадміністрації він прийшов із власною програмою житлового будівництва в області, зокрема зведення навколо міст житлових комплексів садибного типу. Програма економічно обґрунтована, у неї багато прихильників, хоча противник теж, не приховую, є, але Олександр спокійно й невідступно уміє досягати поставленої мети.

— **Для багатьох було також несподіванкою, що ви почали змінювати структуру обласної держадміністрації. Вона вас не влаштовує?**

— Гадаю, вона не задовольняє й інших керівників: апаратних працівників, заступників багато, а відповідати не всі здатні. Вважаю, що нема потреби мати заступника з аграрних питань, якщо є обласне управління сільського господарства, підпорядковане обласній владі. Тому поєднали функції першого заступника глави держадміністрації з функціями заступника-аграрника. Новопризначений заступник з гуманітарних питань одночасно працює начальником обласного управління народної освіти. Проте це лише перші спроби удосконалити структуру управління Далі, якщо мене оберуть головою обласної Ради, ця робота триватиме. Потрібен мобільний, кваліфікований штат, котрий уміє і хоче працювати, — по-новому, по-сучасному, дійово і віддано.

— **Але чи підуть до неї інтелектуали й фахівці, коли відомо, що зарплата у вас не така, як, скажімо, в банку...**

— Лук'янець і Бідний мали до переходу в держадміністрацію значно вищу платню, однак пішли працювати разом зі мною. Бо ми — однодумці, маємо одну мету, палко бажаємо, щоб вона здійснилася. А тоді, коли всі люди житимуть краще, заможніше, керівники матимуть повне право на пристойні оклади. Хто це розуміє — з тим, як то кажуть, нам по дорозі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»



Ситуація

Якщо колись історики за архівами вивчатимуть, як у наші з вами часи на Дніпропетровщині здійснювалася приватизація, то у них складеться враження, що найласішим шматочком тут була зовсім невелика і навіть маловідома Новомосковська швейна фабрика, бо за неї билися з усіх сил. За майже три роки, протягом яких вирує бурхливий «процес», в надрах органів місцевої влади та численних державних установ, включаючи прокуратуру, обласний і вищий арбітражний суд України, наплодилося стільки авторитетних документів, що голова йде обертом.

А перечитуючи всі послідовно чи, навпаки, від останнього до першого, нічого до пуття не второпаєш. Ясності так і немає, став чи ні колектив швейників власником своєї фабрики. А якщо не став, хоч і дуже хотів, то з'ясувати, чому не став, теж майже неможливо.

«Пан» або пропав

Навіть Фірма правових послуг, створена при Харківському юридичному інституті, не зарадила. У листопаді 1992 року спеціалісти фірми винесли експертний вердикт: «Рішення Новомосковського міськвиконкому від 6.04.92 р. про реєстрацію колективного підприємства швейної фабрики і акт купівлі-продажу від 26.12.91 р. незаконні, оскільки, порушивши порядок викупу орендного майна, новомосковське орендне підприємство не перетворилося на колективне». А незабаром, 11 січня 1993 року, ця ж фірма робить повторну експертизу і заявляє, що колотнечу в Новомосковську слід припинити, бо тут усе гаразд.

Ось як трактує ситуацію колектив фабрики. У жовтні 1991 року трудовий колектив узяв підприємство в оренду з правом подальшого викупу. А вже на початку грудня того ж року і викупив. Відповідно, мовляв, до чинного тоді законодавства — усе як слід. З'явився «Пан» — так чомусь назвав свою фабрику колектив співвласників на «історичній» установчій конференції, яка відбулася у березні 1992 року.

Та вже через кілька місяців підприємство загуло-завирувало від конфлікту з директором Любов'ю Лагойдою. Запевняють, що її спіймали на самочинстві і зловживаннях. Директору таємним голосуванням висловили недовір'я. Після цього «Пан» і поготів залихоманило: якщо досі Л.Лагойда була ініціатором колективного приватизації фабрики, то тепер вона категорично проти; почала домагатися скасування всіх попередніх рішень і знайшла підтримку в державних інстанціях. Тим часом швейники-власники створили наглядову раду, яку очолили вихідці з «низів». Рада перебрала владу у свої руки, не пустивши Любов Лагойду на фабрику. І заявила однозначно: ми нізащо не погодимося на вороття до вчорашнього стану — або «Пан», або пропав.

Які ж аргументи у тих, хто ладен повернути викуплене людьми підприємство у власність держави?

З висновків державно-правового відділу облдержадміністрації та позовної заяви прокурора області випливає, що «перевірка обставин виникнення колективного підприємства «Пан» дає підстави для визнання недійсними його правозахисницьких документів». Передусім маються на увазі елементарні порушення процедури під час зміни форми власності — на зразок відсутності вчасно зареєстрованого у відповідності з законом товариства покупців чи той факт, що угоду від імені власника підписав Новомосковський міськфінвідділ, а він, ясна річ, не може виступати продавцем майна, яке перебуває у загальнодержавній власності. І подібних відхилень-недоглядів у справі з викупом фабрики вистачає, закінчуючи аж ось такою «небачиною»: кошти, які є у розпорядженні орендного колективу, можуть бути використані на придбання об'єктів приватизації лише у тому разі, коли вони передаються в особисту власність членів цього колективу, а такої передачі частини прибутку на фабриці, як ви вже здогадалися, теж не відбулося...

Так от, маємо справу непросто з нечесною грою, як назвала інцидент у Новомосковську одна з місцевих газет. Насправді це запекла боротьба за власність, за те, щоб було моє, а не чуже. Грабують, розкрадають державу — ось як кваліфікують події на фабриці і довкіл неї ті, хто скасовує рішення про викуп. У нас відбирають наше, з нас знімають нашу ж сорочку, — твердять приватні співвласники фабрики чоловічих сорочок.

І цей випадок не поодинокий. «Голос України» вже двічі розповідав про перипетії, які завирували після викупу Криворізької бавовнопрядильної фабрики і створення на її базі колективної виробничо-торговельної фірми «Арго». І там, до речі, сутичка сягнула апогею, коли «звільнили» директора Анатолія Пісненка. Незабаром подібне скоїлося і на Марганецькій меблевій фабриці.

Схожість вражаюча. В усіх трьох випадках люди спершу брали підприємства в оренду, а потім викупляли у колективну власність — варіант наче цивілізований, «спокійний» і найбільш підхожий для нас, а ось провалюється.

Марганецька історія слідом за новомосковською і криворізькою також дійшла до знайомого фіналу: передають документи у прокуратуру і арбітражний суд, щоб визнати недійсними відповідні рішення й акти та повернути первісний статус підприємству — статус державного.

І небезпідставно, на жаль. Тільки коли правники, вказуючи на порушення чинного законодавства, говорять, що це наслідки поспішного здійснення приватизації, ми скажемо трохи інакше: у наявності і правове невігластво, і звичка не дуже шанувати закони.

Візьмімо Криворізьку бавовнопрядильну фабрику: ще у травні 1990 року, створюючи на її базі орендне підприємство, попередньо не заснували організації орендарів, як того вимагали й вимагають закони. Вийшло, по суті, що група найманих працівників незаконно відхопила собі державне підприємство. Аналогічно перетворювалися на орендні фабрики і в Новомосковську та Марганці.

А з викупом ще дивовижніша, потворніша ситуація. Новомосковські швейники викупились через місяць після переходу на оренду. Навряд чи могли вони встигнути заробити необхідні кошти. В усякому разі просили кредит, його не вистачило, то додали... з прибутку державного підприємства, яким, як тепер зрозуміло, на той момент фабрика ще залишалася.

Стосовно Марганецької меблевої фабрики, то як державна за документами вона не була ліквідована ще тоді, коли формально стала орендною. Виходить, що спочатку реєстрували документи неіснуючої організації орендарів, а потім уже незаконно існуюча організація орендарів виступила з пропозицією про викуп фабрики, але нікому не спало на думку перевірити правомочність покупця.

Не спішіть іронізувати, що перелічені зачіпки юристів — то щось на зразок бюрократичного крутійства, притаманного вчорашній системі. Навпаки, відгомін вчорашньої практики — це на свій копил трактувати й «поправляти» закони. А тепер і маємо, що розбіжності з існуючими вимогами суттєво впливають на долю і багатотисячних колективів, і багатомільйонного державного майна, нагромадженого поколіннями.

Явно дається взнаки і сумна традиція змінювати вивіски, не змінюючи суті. Ну, була фабрика державною — стала орендною. Була орендною — стала колективною. Якщо комусь треба, якщо хтось вважає, що це ліпше, чому б і ні? Та повторюємо: раніше часто мінялися вивіски, але дійсно мало що мінялося в суті справи — командно-бюрократична машина залишалася зверху, під неї й закони писалися. Сьогодні так не виходить — ось у чому річ. Тим більш, у такій делікатній і капосній справі, як роздержавлення та приватизація. Ніколи не бути їй максимально справедливою для всіх, але сповна законообгрунтованою і законопослушною — це неодмінно. А то дивіться, що виходить: в усіх трьох випадках застрільниками викупу підприємств виступали адміністрації. Недарма ж вони домагалися їх повернення в державну власність, коли були відторгнені колективами. Виникає просте, як дишло, запитання: чому?

Та тому, що змінити вивіску (нарешті, прямо скажемо, приваблиuву) без участі робітників, як то робилося раніше, не вдалося. Береш в оренду підприємство — створюй організацію орендарів, щоб кожен бажаючий писав заяву на згоду. Щоб уявляв, відтак, що від нього вимагатиметься, що він матиме з цього. Як і викуповувати фабрику в колективну власність може лише товариство покупців. З усвідомленням того, яку ношу на себе бере. Бо у найманого одні клопоти і обов'язки, у власника — зовсім інші. І не завжди директор та його оточення мають засновувати товариство покупців. Але якщо вони, то нехай спершу оголосять про припинення існування державного чи орендного підприємства. З усіма наслідками, які з цього випливають, у тому числі розрахувавши людей та виплативши їм належні суми. А завтра, після викупу, таки справа уже нового колективу співвласників, кому, як та на яких засадах і умовах керувати виробництвом.

Приватизація, коротше, без осмисленої участі в ній тих, хто стає співвласником, — ілюзія. Не випадково ж на інших підприємствах Дніпропетровська та області, де переживають аналогічні події, мені довелося чути від рядових робітників одкровення, що «директор під себе приватизує фабрику». Зате на жодному — повторюю, на жодному! — люди до пуття не відають, як приватизацію здійснювати та чим особисто для них обернеться статус співвласників. Вони часом стають власниками, навіть не знаючи, не здогадуючись про це — без них їх женять. А змінюється у такі не вивіска — змінюється і форма власності, і спосіб життя.

Дніпропетровська область.

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Траст: довіряй, та не дуже

В Україні в активному обігу слово «траст», що означає «довіра», з'явилося нещодавно, проте без перебільшення можна стверджувати: сьогодні його знає більшість громадян України, бо кожен тією чи іншою мірою уже думав над питанням, куди прилаштувати свій приватизаційний сертифікат. Допомогти цьому й покликані довірчі (трастові) товариства, діяльність яких регламентують Закон України «Про приватизаційні папери» та Декрет Кабінету міністрів «Про довірчі товариства». Нині кількість трастових компаній, що одержали ліцензії Фонду державного майна України на право здійснення довірчої діяльності, перевалила за сотню. На якій стадії їхня сьогоднішня діяльність, хто користується послугами довірчих товариств та які проблеми вони мають? На ці та інші запитання журналістів, що є членами прес-клубу «Ринкова реформа в Україні», відповідали фінансовий директор довірчого товариства «Омега-приват» Ігор Колєгривов та директор довірчого товариства «Меркурій-траст» Андрій Лясота.

— Ми за те, щоб наша діяльність була легальна і контрольована, — сказав А.Лясота, — але іноді доходить до смішного. Скажімо, сьогодні від довірчих товариств вимагають, щоб на чотирьох примірниках кожного документа стояла печатка і «живий» підпис — тож за минулий місяць довелося поставити їх майже 120 тисяч.

Отже, на його думку, механізм оформлення документів потрібно дещо спростити. Проте журналісти одразу поставили питання іншого плану — мовляв, трастові компанії й так нічого не обіцяють і не гарантують дивідендів, то, можливо, нехай хоча б печатка зігріває душу громадян, котрі зважилися довірити трастовій компанії свій приватизаційний сертифікат. Утім, жарти жартами, а невдовзі, на думку фахівців, фінансовий ринок України може породити кілька скандалів, схожих до російських, щоправда, дещо іншого плану: приватизаційні сертифікати в Україні іменні, то безслідно не пропадуть, але навряд чи виконають свої зобов'язання ті, хто наобіцяв довірливим громадянам по три тисячі з лишком відсотків дивідендів. Хіба що інфляція й надалі набиратиме обертів. Але ж відомо, що інфляційні відсотки — це аж ніяк не прибутки. Крім того, з огляду на те, що громадяни за законом мають право поцікавитися у трастової компанії, куди вкладено їхній приватизаційний сертифікат, то можна легко припустити: всі вони намагатимуться придбати акції більш-менш прибуткових підприємств, що теж зведе дивіденди до надто малих відсотків.

Представники довірчих товариств, у свою чергу, намагаються подати все так, нібито їхня праця із приватизаційними рахунками громадян — це суцільна благодійність, що завдає трастовим компаніям самих лише збитків. Але якщо виходити з активності пошукачів ліцензій на трастову діяльність, то можна легко зробити висновок, що це далеко не так. Та й А.Лясота зрештою визнав, що свій інтерес трастові компанії таки мають — зокрема, це деякий контроль над приватизованими підприємствами. Так, «Меркурій-траст» уже придбав за рахунок приватизаційних сертифікатів більшу частину акцій Броварського домобудівного комбінату, котрий сьогодні називається «Меркурій». Однак, зрозуміло, що прибутки довірчих товариств ще попереду, а сьогодні вони мусять лише вкладати гроші, в тому числі й у збільшення статутних фондів трастових компаній.

Що можна порадити громадянам, які вирішили скористатися з послуг трастових компаній? Звичайно, найперше потрібно переконатися, що трастова компанія має ліцензію Фонду держмайна на право працювати із приватизаційними паперами, а також, перш ніж укласти угоду, поцікавитися, як захищені ваші інтереси. Зокрема, чи відповідає статутний фонд кількості залучених приватизаційних сертифікатів — за законом трастова компанія має нести п'ятикратну відповідальність перед тим, хто довірив їй управління своїм майновим сертифікатом. Крім того, підписуючи угоду, не варто надто довіряти рекламним обіцянкам великих дивідендів: трастові компанії не несуть жодної відповідальності за такі обіцянки. Мало того, скажімо в Росії, трастовим компаніям взагалі заборонено рекламувати себе, обіцяючи високі дивіденди.

Слід також мати на увазі, що довірчі товариства намагаються так сформулювати умови угоди, щоб перебрати в управління весь приватизаційний сертифікат. Проте за законом не обов'язково віддавати його в одні руки — для більшої певності та надійності приватизаційний «мільйон» можна розділити на частини і цим дещо перестрахуватися. Отже, якщо ви не можете самостійно вирішити, куди прилаштувати свій приватизаційний сертифікат, звертайтеся до трастових компаній — вони подбають.

Іван КАЛИНИЧЕНКО, «Голос України»

Тьоті дбали про своїх,

або Як на Херсонщині «захищають» інтереси чорнобильців і атакують «Голос України»

В опублікованому 5 лютого цього року матеріалі «Тьотю, пустіть нас на Кубу» наша газета розповіла про те, як місцеві чиновники, використовуючи службове становище, під виглядом чорнобильців відправили на оздоровлення до Республіки Куба групу інших дітей. А що серед інших у цій скандальній історії замішана депутат обласної Ради, голова постійної комісії з охорони здоров'я, голова обласного відділення Дитячого фонду Людмила Лятецька, то було надіслано офіційного листа голові обласної Ради Михайлові Кушнеренку з проханням розглянути публікацію і дати їй принципову оцінку.

Зреагували швидко. Вже 10 лютого у газеті обласної Ради «Наддніпрянська правда» за підписом прес-центру цієї ж Ради було вміщено матеріал «Якщо зраджує почуття міри й совість». Ні, тут не знайдеш серйозної оцінки очевидних фактів, розгляду проблем маленьких громадян, які постраждали від наслідків аварії на ЧАЕС. Місцева газета устами обласної Ради весь обвинувальний пафос звернула... на «Голос України» та її кореспондента на Херсонщині. «Аргументи» цього дивного виступу так само дивні, як і позиція обласної Ради, хоча й густо розбавлені словесним оранжуванням, «загальними місцями» на зразок того, що автор має тенденцію «до огульного і безпідставного критиканства і очорнювання реальностей», подає «дрібні сенсації сумнівного гатунку, які б більше смакувати бульварній пресі, ніж шанованому виданню Верховної Ради України», і взагалі, на думку прес-центру, доробок автора «не витримує ніякої критики», тому його «творчості» має бути нарешті дано «належну оцінку».

Що ж, місцевих керівників не запідозриш у любові до «Голосу України», на критичні виступи вони чомусь реагують досить боляче і своєрідно: то намагаються тримати у таємниці від корпункту заходи, здійснювані в області, то відмовляються надавати потрібні дані, то вдаються до крайнощів, як у цьому разі. Все це схоже на суєту, демонстрацію амбіцій. Бо майже за чотири роки існування корпункту жодну критичну публікацію не було в області спростовано в судовому порядку, не виграли опоненти нашої газети і жодного спору в полемічних дискусіях.

Повертаючись до надрукованого

Але повернімося до конкретного «контрпострілу». Прес-центр Ради, який очолює власкор «Сільських вістей» Микола Нечипуренко, стверджує, що нібито в наведеному випадку для оздоровлення на Кубу формували групу дітей, які не мають жодного стосунку до Чорнобильської зони, — таке право мають, мовляв, не тільки діти робітників і селян, а й лікарів, учителів, інших верств населення. Це популістське гасло, якщо не сказати більше, — демагогія, не рятує заплямованих службових осіб, що своїми діями скривдили чорнобильських дітей. Адже в розпорядженні голови правління Фонду соціального страхування України від 3 грудня 1993 року за № 223 вказано чітко: «У зв'язку з домовленістю з послом Куби щодо можливості оздоровлення та лікування дітей з екологічно небезпечних районів за безвалютним обміном та договором з Українським молодіжним благодійним фондом допомоги потерпілим від наслідків Чорнобильської катастрофи... 1. Підготувати групу від'їжджаючих у складі 40 осіб, а саме: Херсонська область — 12 дітей... 2. Виконавчій дирекції фонду та відповідних відділень перерахувати за перевезення дітей 640 млн карбованців, Херсонська область — 192 млн крб».

Перевірка викладених нашою газетою фактів, яку здійснила обласна прокуратура, ще раз підтвердила їх достовірність. У поданні прокуратури «Про усунення порушень законності, допущених Херсонським відділенням фонду соціального страхування», зокрема, зазначено, що директор відділення Світлана Главацька самочинно, «без обговорення на правлінні і без згоди правління перерахувала 208 мільйонів карбованців на фінансування поїздки дітей на Кубу. Формування групи дітей, на прохання Главацької, проводила головний лікар дитячої обллікарні Людмила Лятецька». Далі сказано в цьому документі: незважаючи на ряд рекомендацій і постанов Фонду соцстраху України, Кабінету міністрів, президії Федерації профспілок республіки, дорослі тьоті фактично знехтували вимогу включати до поїздок на оздоровлення постраждалих з Чорнобильської зони. У списку відправлених юних херсонців до кубинського піонерського табору було лише двоє дітей-сиріт і одна дівчинка з Чорнобиля. «Інші, — підкреслюється в цьому поданні, — діти й онуки керівних осіб з дитячої обласної лікарні, працівників торгівлі і Фонду соцстраху. Більше того, не всі діти перебували на диспансерному обліку». Прокуратура робить висновок: всі питання щодо формування групи дітей, сплати путівок за рахунок соцстраху або частково — за рахунок батьків розв'язували одноосібно, з порушенням відповідних нормативних актів. Отже, стверджує прокуратура, «своїми діями Світлана Главацька перевищила надані їй повноваження, що також послужило причиною використання службового становища головним лікарем дитячої обллікарні Людмилою Лятецькою, котра занесла до списку дітей для поїздки на Кубу свого онука, дітей і онуків всіх своїх заступників». Які ще коментарі треба, щоб шановні «захисники народу» подивилися правді у вічі?

Варто хіба що додати: названа Людмила Володимирівна Лятецька та її підлеглі влаштували справжню головоломку комісії, яка перевіряла скарги людей щодо зловживання службових осіб. Довелося провести щось схоже на детективне розслідування, щоб відшукати адресу онука Лятецької, місце роботи його батьків і взагалі місце їх дислокації. А все тому, що дані злощасного списку грішили на фальсифікації, заплутували істину.

«... Фінансувалася акція не з фонду Чорнобиля, як стверджує автор, а з Фонду соціального страхування області», — приглушують гучну історію ті, що спростовують виступ «Голосу України». Це також, м'яко кажучи, підступна неправда. Ми й наголошували, що саме названий Фонд виділив кошти, причому перестарався і збільшив суму. А кошти з чорнобильського рахунку залишилися торік невикористані через нерозпорядливість чинуш? Виходить так, писала наша газета, що народні гроші з одного джерела консервують, а з другого благодійники щедро роздають за власним розсудом. Зміна джерел фінансування дитячого десанту на півострів суті справи не змінює. Не вмер Данило, то болячка задавила. Адже обидва ці джерела мали б використовувати найбільш продумано, з турботою про хворих чорнобильських малюків. Отже, й тут принциповий прес-центр обласної Ради «прорахувався».

Відстоювати кожний епізод, який не подобається опонентам і який вони безапеляційно спростовують, немає потреби — все підтверджено, в тому числі й документально. Але ще на одному з моментів доцільно зупинитися, бо обласну Раду, очевидно, не влаштовує тривожна статистика захворювань і декотрим хочеться її підправити, подати в рожевих тонах.

Мова — про усвідомлення, компетентний аналіз справжнього стану в медицині області, і «гарячих» питань зокрема. За даними Херсонського діагностичного центру, результати обстеження людей, які мешкають у 18 районах області, проведеного на базі центру в 1992—1993 роках з використанням сучасних методів діагностики, показали, що (цитую документ) «у 56 відсотків жителів області мало місце збільшення щитовидної залози, а приблизно в 13 відсотків (кожний восьмий) спостерігалися різного характеру й ступеня вираженості волових змін».

Для вдумливих спеціалістів ці дані могли б стати поштовхом для внесення змін до застарілої системи звітності, яка склалася минулими десятиліттями і далека від оптимального варіанту. Якщо оцінювати кількість хворих лише на останній стадії, коли людина безпосередньо звертається до лікарні в критичному стані, то за такого підходу викривленої статистики не уникнути. «Це від того, — наголошено в цитованому тут документі, — що на одного пацієнта, який фактично звернувся до лікаря, припадає від 10 до 100 чоловік і більше, котрі не вважали за потрібне це зробити. При такій патології, як волова (основна маса форм якої аж до крайніх стадій перебігає безсимптомно або малосимптомно), без активної ранньої діагностики не можна розраховувати на одержання достовірної статистики про поширення цих захворювань»...

До речі, епідеміологічні дослідження захворювань щитовидної залози, проведені за такою ж самою методикою, як у Херсоні, спеціалістами Санкт-Петербурга, Гомеля, Дніпропетровська, свідчать про принциповий збіг одержаних даних. Приміром, у Дніпропетровську група дослідників під керівництвом члена-кореспондента АМН України Л.Гербильського виявила збільшення щитовидної залози більш як у 50 відсотків обстежених! Отож краще сказати тепер гірку правду, ніж заганяти проблему вглиб.

Критика, ясна річ, — не мед. І всім хочеться, нашій газеті теж, щоб на Херсонщині не провалювалися спроби, скажімо, вирощувати сою з допомогою американців зі штату Айова, щоб продумано здійснювали приватизацію об'єктів, працювали лазні в Херсоні та райцентрах області. Про все це писав «Голос України», чим спричинив нездоровий ажіотаж серед керівної верхівки. Але навіщо ображатися на критику, якщо це, на жаль, реальність, пов'язана з невмінням подекуди організувати справу, а то й з цілковитою бездіяльністю чи імітацією бурхливої роботи на місцях? Воювати з кореспондентами, навіть центральних видань, простіше, ніж ефективно провадити реформи, дбати про справжній захист людей від життєвих негараздів. Можна сподіватися, що війна місцевих апаратників, оголошена нашій газеті, обернеться для них бумерангом — вона змусить громадян замислитися, кому вони торуватимуть шлях до керівних крісел під час виборів 26 червня. А поки що чекаємо на належну оцінку лютневої публікації.

Херсонська область.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

За листом читача

Ділили у Мені квартиру...

Я приїхав до Мени за листом Катерини Петрівни Фоменко, кавалера двох бойових солдатських медалей — «За відвагу» та «За бойові заслуги», і розмова у нас почалася не про її нинішні життєві поневіряння, а про минулу війну, про те, як рік після неї дівчина будила своїх сусідів моторошним сномкриком... Вісімнадцятирічною потрапивши на фронт, вона пройшла-проповзла війну від Сталінграда до німецького міста Вромдіта. Життя її на передовій не раз висіло на волоску... У Білорусії в одному з боїв поранило на нейтральній смузі командира — майора. Послали одного санітара — снайпер убив його. Така сама доля чекала й іншого бійця. Настала Катеринина черга. І вона, попри смертельну небезпеку, все-таки доповзла до командира і врятувала йому життя!

... Нині вона, інвалід, живе сама: чоловіка-фронтовика передчасно забрали в могилу бойові рани. Разом вони у 70-х роках стали на чергу-облік міськради для поліпшення житлових умов. Та через кілька років приїхала якась комісія і, переглянувши списки пільговиків, наказала зняти з обліку сім'ю ветеранів. Метрів, мовляв, у них вистачає. Ніхто, однак, не подивився, які ті метри: знадвору потрапляєш спочатку в якийсь вузенький, мов печерний, хід (то коридор!), потім у цілковитій темряві минаєш щось подібне до кухоньки і вже згодом «пробиваєшся» до двох малесеньких кімнаток.

— Ви ж бачите, кухонька без вікна. Сюди не можна підвести газ! У мене грубка тільки. Взимку тут і сплю, — пояснює Катерина Петрівна.

У її сусіда, інваліда-фронтовика Кузьми Феодосійовича Агієнка, така сама невеличка квартирка. Тільки проживає-тулиться у ній аж четверо членів його сім'ї.

Обоє ветеранів звернулися до місцевої влади з проханням розподілити між ними суміжну квартиру, яка вивільнилась, для облаштування її під кухні з природним газом. Та міськрада не задовольнила це прохання. Причина відмови офіційно вагома: у місті більш як двісті сімей перебувають на квартирному обліку.

І нині в черзі на отримання комунальної квартири — 220 сімей, кооперативної — 194.

Але є й інші деталі.

У 1991 році на квартирному обліку в Мені налічувалося ще більше людей, ніж тепер. Та ось Б. Олещенко, керівник пересувної станції технічного обслуговування автомашин, розлучився і залишив сім'ї будинок. Справа, як мовиться, житейська. І вже у листопаді 1991-го він... отримав ордер на квартиру, з якою межують квартири згаданих фронтовиків.

У 1993 році райпрокуратура оскаржила в суді дії міськвиконкому щодо законності надання ордера.

— Я зустрівся лише з деякими людьми, які були в квартирній черзі попереду Олещенка, — розповів помічник прокурора Володимир Михайленко. — З'ясувалося, що, наприклад, не пропонували згадану квартиру першочерговикам М. Головач, О. Шумній. Хоча міськвиконком дав нам відповідь, що в це житлове приміщення ніхто не хоче вселятися.

Відбувся суд. Але напередодні ветерани були шоковані поспішним виселенням їхньої сусідки — звільнене приміщення надають... М. Головач, яка, звичайно, під час судового засідання відмовляється від претензій на квартиру, яку зайняв Олещенко. Одне слово, на які тільки квартирні комбінації не підеш, щоб «зручна» людина не мала проблем. Голова міськради Анатолій Пасинков, ясна річ, не був у цій справі стороннім спостерігачем.

Цікава й така деталь. Квартиру-кімнату, яку просили ветерани, передали Головач, яка фактично в ній не проживає. У звільненому на високе прохання і за міськвиконкомівською комбінацією приміщенні оселився її син.

За стінами квартир ветеранів — п'яні оргії, «веселе життя». Одного дня увесь будинок мало не злетів у повітря — на п'яну голову в сусідів установлювали газовий балон. Вогонь ледь загасили пожежники. Мешканці вулиць Островського, Пушкіна, Дзержинського змушені були у своєму колективному зверненні навіть ставити питання перед владою про захист від таких сусідів.

— На жаль, те, про що ви дізналися,— сумна реальність у нашому місті, — прокоментував вищевикладене депутат міської та районної Рад, член ради ветеранів Борис Кириндась. — Справді, яка користь з ветерана-фронтовика-пенсіонера? Він же не відремонтує розбиту автомашину! Прикро, ой, як прикро, що фронтовики, які здобули для нас мир, тепер нікому не потрібні!

Важко після перевірки спростувати його слова. Гірко на серці й після ознайомлення з листом Героя Радянського Союзу, голови обласної ради ветеранів Олександра Беспалова, який рік тому намагався заспокоїти-втішити Катерину Петрівну: «З березня міська Рада повідомила районній раді ветеранів: «Квартира ветерана Великої Вітчизняної війни Фоменко К.П включена в план реконструкції на 1993 рік. До кінця року квартира буде реконструйована і до неї підведуть природний газ. Нині виготовляється технічна документація».

Уже середина 1994 року! Але ще ніхто й пальцем не поворухнув! Отож місцеві бюрократи ще одного шанованого чоловіка, героя війни, голову облради ветеранів «підставили» своїми запевненнями...

Чернігівська область.

Борис КУШНІРУК, голова правління АК «Трансредобанк»

Увага: вас ошукують!

Образити дрібного інвестора може кожен, захистити — тільки держава

Формування ринкової економіки неможливе без появи справжнього власника. Але власність — це не лише клапоть землі та робочі руки, чим здебільшого ми обмежуємося в своїх уявленнях. Ставши вільною, людина здобуває можливість розпоряджатися своїми прибутками, вкладати доходи в ті сфери, де вони приносять нові прибутки. Так, заощадження, цінні папери мільйонів і мільйонів людей формують потужний фінансовий потік, який живить усі сфери економіки, розвиває експорт, створює робочі місця і слугує у цивілізованій економіці головним джерелом інвестицій. Світ накопичив великий досвід використання цих ресурсів. Однак цей же світовий досвід переконує в тому, що однією з головних проблем держави є захист населення, інакше кажучи, захист дрібного інвестора від непрофесіоналізму та шахрайства. Адже приклад нашого найближчого сусіди Росії, котра значно випереджає нас у просуванні до ринку, досить показовий у тому плані, яких помилок припустилися законодавчі та виконавчі органи в цій сфері і до чого це призвело. Мільйони росіян змушені були гірко розкаятися, вклавши свій ваучер у фірму, яка не мала права його залучати, або ж, спокусившись обіцянками шалених дивідендів, купували акції фірм і компаній, що потенційно не могли забезпечити цих дивідендів і, зрештою, банкрутували. Україна багато в чому йде шляхом Росії, а це означає, що ми можемо повторити вже знайомі помилки, надовго підірвавши тим самим довір'я людей до ринкових перетворень. Уникнути цього можна, створивши надійну та ефективну законодавчу базу для захисту дрібного інвестора і впровадивши ефективний контроль за її виконанням. Тому звернені ці роздуми насамперед до законодавців нового парламенту, який повинен закласти підвалини цивілізованого ринку.

Сьогодні в Україні з коштами населення працюють різні ринкові структури. Найбільші за масштабами суми залучаються банками (принагідно відзначимо, що в розвинутих країнах банки відіграють у цьому не таку вирішальну роль), які здобуті кошти розміщують у вигляді кредитів. Фактично при цьому відбувається кредитування банку вкладником під обумовлений відсоток, після чого все залежить уже від того, наскільки вміло банк цими коштами скористався.

Страхові компанії, приймаючи від населення кошти у вигляді страхових внесків, теж вкладають їх у різні проекти, несучи перед клієнтом зобов'язання повернути суму внеску по закінченні терміну страхування, а в разі страхових випадків — сплатити страховку.

Трастові компанії, яким конкретний вкладник передає в трастове управління кошти або цінні папери, купують акції конкретних підприємств, виступаючи, на відміну від банків, лише довірителями, а не власниками залучених коштів.

Такі структури, як інвестиційні фонди, залучають вклади шляхом випуску інвестиційних сертифікатів. Придбавши сертифікат, люди стають співвласниками фонду. При цьому важливо пам'ятати, що інвестиційні фонди не мають права гарантувати визначеного відсотка прибутку, оскільки тут немає процедури жорсткого кредитування, де чітко обумовлюється відсоток доходу, який має отримати вкладник. Успіх інвестування залежить від того, наскільки інвестиційному фондові пощастило вкласти кошти, диверсифікувавши ризики. Тому тут і не може бути таких гарантій доходу, як у банку.

І зрештою, акціонерні товариства, випускаючи свої акції, об'єднують тих, хто, придбавши ці акції, стає співвласником товариства і може претендувати на певні дивіденди. Головною проблемою при цьому стає ліквідність акцій. А остання залежить від багатьох факторів, зокрема від участі самого власника в управлінні фірмою чи компанією.

Оскільки, як бачимо, всі ці структури мають свої завдання і свої методи діяльності, кожна з них повинна діяти, керуючись встановленими саме для цього ринкового інституту нормами законодавства. Тобто — знати своє місце на ринку, не претендувати на роль іншого і не прикриватися його функціями. В Україні цього поки що немає, і проблема полягає в тому, що, маючи один статус, ринкові інститути працюють у режимі інших структур, тим самим користуючись їх перевагами, однак не підлягаючи контролю за профілем діяльності цих структур, оскільки формально як такі вони ніде не зареєстровані, отже нібито й не існують.

Як гриби після дощу, на просторах країни множаться контори, за якими з легкої руки класиків закріпилася назва «рогів і копит» — кожна з них водночас і банк, і фонд, і акціонерне товариство. У будь-який момент «контора» може зникнути, залишивши біля дверей натовп розгніваних кредиторів.

Для запобігання таким ситуаціям треба вносити зміни до чинних законів «Про банки і банківську діяльність», «Про страхову діяльність», «Про господарчі товариства», потрібно прийняти закон (а не Указ Президента, який діє сьогодні, оскільки Указ завжди є явищем тимчасовим) «Про інвестиційні фонди та компанії» та закон «Про довірчу діяльність». Чому, скажімо, потрібний останній закон, якщо діє декрет Кабінету міністрів «Про довірчі товариства»? У декреті вельми розпливчасто сформульовано поняття «довірчої діяльності», не вказано чітко, що належить до такої діяльності, а що ні. Тож, керуючись відомим постулатом «усе, що не заборонено законом, дозволено», винахідливі люди реєструються у Фонді державного майна для роботи з приватизаційними сертифікатами населення, паралельно розгортаючи бурхливу діяльність «по іншому відомству»: залученню коштів населення під гарантований високий відсоток. Фактично така діяльність є депозитною, тобто належить до діяльності банків, і мала б регулюватися відповідним законом. Однак Закон «Про банки і банківську діяльність», у свою чергу, теж вдається до розпливчастих формулювань, зокрема, не вказує на те, що залучення внесків є самостійним видом діяльності і може здійснюватися лише за наявності ліцензії Національного банку України. Так наше товариство виявляється поза контролем.

Одним з наріжних каменів у діяльності всіх інститутів, що працюють з дрібними інвесторами, є реклама. Однак саме цей елемент є одним з найневідпрацьованіших у нашому законодавстві. Внести зміни щодо реклами сьогодні необхідно практично до всіх уже згадуваних законів — у них має бути чітко вказано, що дозволяється обіцяти потенційному кредиторові, вкладникові чи акціонерові, а що — заборонено. Іншими словами, кожен «кулик» може хвалити своє «болото», але при цьому він не має права видавати його за море чи, принаймні, за озеро. Сьогодні таке не виключене, наприклад, Указом «Про інвестиційні фонди та компанії» фактично дозволено фондам відкритого типу гарантувати відсоток прибутків (фонди закритого типу не мають такого права), що, як уже згадувалося, закладає міну сповільненої дії під дрібного інвестора. Біда полягає в тому, що на цій міні можуть підірватися мільйони людей і дуже складно після цього буде переконати їх ступити на це «поле» ще раз.

Інша сторона проблеми — ефективний контроль за інститутами, які працюють з дрібним інвестором. Адже за великим рахунком найдосконаліші закони не матимуть сенсу без системи важелів, яка забезпечуватиме їх дотримання. Тому такого значення набувають якісні зміни в державних підходах до цього питання. Наприклад, діяльність інвестиційних фондів сьогодні контролює Міністерство фінансів, але йому просто не під силу здійснювати реальний контроль по всій Україні. Більшість фахівців сходяться на тому, що ці функції слід передати Комісії по цінних паперах та біржах, яка є в кожній цивілізованій країні світу.

Парадоксально, але сьогодні ті, кого вищеозначена комісія має контролювати, приміром, Асоціація торговців цінними паперами, ініціюють її створення, а держава, що має найбільше зацікавлення в цьому (оскільки саме вклади населення, як уже згадувалося, є головним джерелом інвестицій в економіку), займає споглядальну позицію. Комісія, будучи незалежною від уряду і підпорядкованою, приміром, безпосередньо Президенту, мала б слідкувати за видачею ліцензій, — а отже, за тим, наскільки фахово підготовлені люди беруться за непростий бізнес, наскільки «чистим» є капітал засновників. Вона б контролювала діяльність фондів чи інших структур не лише за їх звітами (папір, як відомо, все стерпить), а виїздами на місця, перевірками — тобто за тим, яку реальну діяльність веде конкретна структура. Відповідно все це було б основою для активної роботи комісії в засобах масової інформації — у вигляді порад населенню, застережень про «зону ризику» чи небезпеку. Для цього потрібні серйозні штати, значні кошти на утримання висококваліфікованих чиновників. Але якщо, приміром, один такий чиновник зможе запобігти великомасштабній афері чи просто високоризикованому проекту, від яких зазнали б збитків мільйони людей, було б цілком виправдане утримання цього чиновника.

За прикладами далеко ходити не доводиться: в Німеччині, економіку якої, здається, ніяк не зарахуєш до адміністративно-командних, контроль за інститутами, які працюють з коштами населення та цінними паперами протягом ось уже багатьох років, залишається надзвичайно жорстким. А в Україні, котра, як і раніше, має державно-регульовану економіку, такого контролю немає. Як наслідок, діє безліч структур, що без будь-яких ліцензій ведуть свою діяльність у різних сферах, спокушаючи мільйони довірливих людей запаморочливою, але нічим не підкріпленою рекламою. І при цьому на екранах телевізорів чи в радіостудії так і не з'являється відповідальний державний чиновник, який би попередив: люди, будьте пильні, зважте ризик, на який ідете.

Усі порушені проблеми, зрештою, окреслюють ще одну: оскільки наймасовішим з усіх «мистецтв» для населення сьогодні залишається телебачення, необхідне створення спеціальної передачі, своєрідного «лікнепу», де б роз'яснювалися механізми і принципи дії фондового ринку та діяльності фінансових посередників, давалися б відповіді та роз'яснення на будь-які питання. Враховуючи важливість такої передачі, правління акціонерно-комерційного «Транскредобанку» готове на організаційну та фінансову допомогу в підготовці такої передачі. Однак, зрозуміло, при цьому не останню роль мають відіграти Національний банк України, Фонд держмайна, Комітет у справах захисту споживачів, іншими словами — держава. Якщо, звичайно, держава дбає про надійну економічну базу свого існування.

Інформаційний кур'єр

І таке трапляється!

Що вугільна промисловість Донбасу переживає нині найжорстокішу кризу в своїй історії — вже не новина. Різко падає вуглевидобуток, триває інтенсивне скорочення штатів. На межі закриття опинилися сьогодні не лише окремі шахти, а й цілі виробничі об'єднання. Місцеві спостерігачі не без підстав пророкують, що через місяць-два стане банкрутом колись могутнє ВО «Донецьквугілля». Хоча і тут ще є варіанти врятування...

На гнітючому тлі такої безперспективної ситуації в колись провідній галузі промисловості Донеччини жевріють, однак, вогники гірничої надії. Деякі шахти, навіть за таких скрутних обставин, продовжують стабільно видобувати паливо, мало того — планують підвищити показники. Серед таких вугільних підприємств — шахта «Красноармійська-Західна» №1 ВО «Красноармійськвугілля». Тут мають відкрити чергову, п'яту, добувну дільницю вже нинішнього року. Щомісяця вона даватиме понад 20 тисяч особливо якісного коксівного вугілля. Це дасть змогу працевлаштуватися 120–130 гірникам, набір яких уже розпочався. Очікується і доволі висока платня, адже вугілля нового пласта Д-4 мають намір продавати і за кордоном.

Буде українська електричка

Кабінет міністрів України прийняв постанову про організацію виробництва вітчизняних вагонів дизель- та електропоїздів. Розроблення конструкцій цих вагонів, комплектуючих виробів до них, створення потрібних потужностей та налагодження виробництва координуватиме Міністерство машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії. Необхідні науково-дослідні, конструкторські та проектні роботи в 1994 році буде проведено за кошти Державного фонду сприяння конверсії.

Відповідним міністерствам і відомствам доручено в 1995–1997 роках визначити джерела та передбачити виділення коштів для фінансування намічених робіт. Постановою схвалено ініціативу Мінмашпрому про створення цільового валютного фонду для закупівлі окремих вузлів та агрегатів (до освоєння їх виготовлення в Україні) і технологічного обладнання для організації виробництва вагонів дизель- та електропоїздів.

Якщо іномарці 10 років...

Постановою Кабінету міністрів затверджені правила ввезення транспортних засобів на територію України. Правилами передбачено випадки ввезення цих засобів: для постійного користування, для тимчасового користування, для реалізації і для транзиту. Зокрема, ввозити для тимчасового користування можна тільки під зобов'язання про зворотне вивезення у зазначений термін. Якщо це зобов'язання не виконується, винні несуть відповідальність. Забороняється ввозити в Україну для постійного користування механічні транспортні засоби, виготовлені 10 і більше років тому.

Ця постанова набуває чинності з 1 серпня 1994 року.

Найкращі автогаражі роблять у Харкові

Серійний випуск неординарних індивідуальних гаражів почав колектив акціонерного товариства «ЗЗБК-9». Першу партію таких виробів відвантажено в торговельну мережу.

Гараж виготовляють із шістнадцяти збірних залізобетонних ребристих панелей, які з'єднують спеціальними болтами. Приміщення складається з наземної і підземної частин. У верхній стоятиме автомашина. Нижню частину розділено на два відсіки: один призначений для погреба, другий — для ремонтної майстерні.

Монтаж гаража робиться за шість годин. Його творці вважають, що викрасти з такої споруди автомашину злодій не зможе.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та інформагентств.

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»

На світі щастя нема, але є конкурс імені Сержа Лифаря



Вісім днів — такий термін було відведено I Міжнародному конкурсу імені Сержа Лифаря. Київ жив цією подією. Таке відчуття, що навіть пересічний глядач тепер легко може повторити будь-яке па з «Дон Кіхота» чи «Раймонди». Така кількість Кітрі, Сільфід, Одетт, Базилів, Гансів, Зігфрідів пройшла перед його очима.

Конкурс розвивався за законами власної драматургії. Як сказав вашому кореспондентові член журі, видатний танцівник Маріїнки, художній керівник Петербурзького театру балету «Хореографічні мініатюри» професор Аскольд Макаров, на першому турі ще були сумніви, але від туру до туру виконавський рівень учасників зростав, тобто все ставало на свої місця, — і нині міжнародне журі однозначно заявляє про високий рівень конкурсу імені Сержа Лифаря.

Підтвердженням цього є і Гран-прі імені Сержа Лифаря — Ірина Дворовенко (Україна).

У молодшій групі в категорії «дуети» перша премія — у Віолетти Сидоренко, в категорії «солісти» перша — у Вадима Буртана, друга — у Наталі Лазебникової.

Старша група: в категорії «дуети» в жінок перша премія — у Тетяни Голякової, другу поділили Олена Андрієнко та Катерина Родіонова, третя — у Маріанни Рижкіної. Диплом — Анжела Джакович.

У категорії «солісти» у жінок першу премію вручено Олені Горбач, другу поділили Наталя Маландіна та Світлана Толстоп'ятова. Дипломи — Ганна Денисенко, Тетяна Андреєва, Наталя Іванова. У чоловіків першу премію не присуджено нікому, друга — у Євгена Бондаренка, третя — у Аркадія Ороховського.

Географія головних переможців — Україна, Росія, Югославія. Спеціальний приз поїхав до Японії.

На третій тур приїхав член журі художній керівник і директор Академії балету імені Джона Кранко Штутгартської опери, лауреат премії імені Джона Кранко Алекс Урсуляк. А з ним — Школа Джона Кранко. Разом з улюбленою ученицею Сержа Лифаря, прима-балериною, директором Академії танцю «Гранд опера» Клод Бессі — солістка «Гранд опера» Жіслен Фаллю та соліст Віденської державної опери Володимир Малахов, лауреати премії імені Сержа Лифаря. Вдова Лифаря графиня Ліллан Алефельд аплодувала виступові цієї пари стоячи. Зірка «Гранд опера» Сіріл Атанасов виконав «Післяполуденний відпочинок Фавна» Дебюссі — хореографія Сержа Лифаря.

Свято, яке трапляється не часто. Навіть за мірками людського життя. А в нас воно трапилося вперше. Постановча група, очолювана Василем Вовкуном, планувала «масові народні гуляння» з феєрверками на площі біля Національної опери, однак коштів на феєрверки у міської адміністрації забракло. На світі щастя нема, але є конкурс імені Сержа Лифаря.

На знімку: Євген Бондаренко (друга премія).

Віталій ЖЕЖЕРА

Вчора — а ще не ностальгія

Лесь Танюк випустив чергову книгу — «Монологи» (Харків, «Фоліо», 1994)

Тут три розділи — театр, культура, політика. Охоплено період життя автора від роботи у Київському Молодіжному театрі до роботи у парламенті включно. Більшість вміщених у книзі статей, виступів та інтерв'ю вже друкувались у періодиці, лише дещо подається вперше. Зібрані разом, ці матеріали витворюють певну цілість, досить цікаве переплетіння злободенної політики з істинами вищого порядку.

Втім, це не рецензія і навіть не «відгук» на книгу як таку. Це лиш спроба зафіксувати суб'єктивне читацьке відчуття, враження від зустрічі з феноменом Книги. Ось про що думається. Політики нині пишуть активно — видали книжки І. Салій, К. Морозов, щойно вийшов роман-есе «Президент», навіть покійний Щербицький дивиться на нас з обкладинки «своєї» книги. Є якесь майже магічне взаємне притягання між читачем і подібною літературою, нам завжди здається, що ми ось-ось дізнаємося звідти про щось таке, що ненароком пропустили у своїх буденних, некнижних взаєминах з тим же Салієм чи Морозовим. Інша річ, що ці надії, здебільшого, не справджуються.

Так і тут. Але чому? Дивна, незбагненна річ — час. Коли Танюк у 70-х роках писав книжечку про свого вчителя Крушельницького, коли він переклав і видав Гордона Крега — то були книжки про безповоротне минуле, але ми це читали — як про майбутнє!

Нині ж, коли Танюк пише власне про сьогодення — книжка читається, як вчорашня. Ця «вчорашність» ще не стала ностальгічною, навпаки, вона дратує, вона занадто нагадує нам про ще не пережиті невдачі, про девальвацію таких хороших, таких обнадійливих гасел... Хочеться чогось про «завтра». Танюк тут не винен — можливо, якраз «завтра» все це читатиметься із спокійнішою, аніж сьогодні, душею.

Сергій НАГОРНЮК

Права винахідників захищені документально

У Держпатенті України відбулося вручення перших національних патентів на винаходи (охоронних документів) громадянам України. Досі авторське право винахідників захищали відповідні документи колишнього СРСР. Але такої країни не стало... Тож у 1992 році в Україні і було створено Держпатент, основна функція якого — стояти на сторожі вітчизняного винахідництва.

Перші охоронні документи отримали авторські колективи Інституту електрозварювання ім. Патона (всього 18 патентів), науковці Інституту електродинаміки, Інституту колоїдної хімії та хімії води, працівники відомого Науково-технічного комплексу імені Антонова, заводу «Ленінська кузня» та інші.

Світлана СОКОЛОВА

Яке здоров'я наших міст

У Славутичі відбулася Міжнародна конференція за проектом Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) «Здорові міста».

Мета цього проекту — створення ефективних управлінських структур, які мають право на довіру і забезпечують якісно новий підхід до охорони здоров'я мешканців міст. Йдеться також про апробацію програми "Здоров'я для всіх" у межах конкретних міст. Для здійснення цієї мети необхідна певна законодавча база, готовність до інновацій та інвестування, створення альянсів, які слугують справі здорового суспільства.

До мережі «здорових» входять 35 міст Європи. Поряд з цим у 18 країнах діють національні мережі, які налічують ще 375 міст. Важливою умовою здійснення проекту є активна участь населення у прийнятті тих чи інших рішень. Результатом має стати підвищення якості здоров'я людей, зниження рівня захворюваності.

Незаперечна актуальність цієї проблеми для України. Нам теж потрібна програма «Здорові міста», але для цього необхідні спільні зусилля фахівців різних галузей, потрібна розробка науково обгрунтованої концепції «здорового міста» й формування відповідних умов для її втілення.

Організували конференцію Міністерство охорони здоров'я, Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Український центр здоров'я та адміністрація міста Славутича.

Сергій ЯРОСЛАВОВ

Дякуємо, «Нордексе»! Про тебе дізнаються нащадки

22 червня в Харкові на місці будівництва меморіального комплексу «Пам'ятний знак у Дробицькому Яру» відбулося закладення капсули, в яку вмістили звернення до нащадків. Голова Харківського обласного комітету «Дробицький Яр» Л. Леонідов червоним рядком до тексту звернення вніс головного спонсора меморіалу — фірму «Нордекс».

Справа в тім, що комітет тривалий час шукав кошти на спорудження меморіалу на місці масового розстрілу харків'ян. Прочитавши в «Голосі України» матеріал про «Нордекс», Л. Леонідов звернувся до першого віце-президента цієї компанії Вадима Рабиновича, котрий виявився харків'янином. Ось він і надав землякам потрібну суму грошей. До речі, компанія «Нордекс», що поставляє нафту в Україну, є й генеральним спонсором збірної команди нашої країни з футболу на період відбіркових матчів чемпіонату Європи. Ця ж фірма надала валюту на спорудження житлового будинку в Одесі для військовиків, відправила тяжкохворих українських дітей на лікування за кордон.

І незважаючи на те, що українські партнери не завжди вчасно розраховуються з «Нордексом» за поставки нафти, компанія не тільки не припиняє зв'язки з ними, а й продовжує займатися доброчинністю.

Олеся ТЕПЛУХІНА

Краплі й хворобу точать

Препарат «Краплі Береша плюс», що два роки тому з'явився в аптеках, вже досить популярний у людей, які потерпають від різноманітних болячок. А недавно дізналася: він ефективний також для попередження багатьох захворювань, навіть таких, як онкологічні.

Я попросила доктора медичних наук, завідувача лабораторії клінічної імунології Українського науково-дослідного інституту онкології, радіології професора Юрія ГРИНЕВИЧА розповісти про застосування цього препарату.

— Юрію Якимовичу, скажіть, будь ласка, чи й справді «Краплі Береша плюс» впливають на організм людини так чудодійно?

— Я почав би з іншого. Вже встановлено, що імунна система в організмі здійснює контроль за генетичною постійністю внутрішнього середовища, а імунітет — спосіб захисту від живих тіл і речовин, які несуть ознаки «чужої» генетичної інформації. Разом з тим центральний орган імунної системи, в якому її клітини дозрівають і «навчаються» відрізняти «своє» від «чужого», з віком атрофується, а після 40 років істотно зменшується його ендокринна активність. Саме в цей час створюються умови для початку розвитку пухлинних процесів. І тут найефективнішими є «Краплі Береша плюс». Здійснивши лабораторні дослідження, ми переконалися, що вони багато енергійніше, ніж інші імунотронні препарати, відновлюють ендокринну та імунну активність.

— Хто і в якому віці може вживати краплі?

— Вони не завадять для всіх жителів України, бо мають у своєму складі потрібні організмові людини мікроелементи. А внаслідок неблагополучної ситуації значна кількість населення має їх або в надлишку, або недостатньо. Тож «Краплі Береша плюс» стабілізують розбалансовану імунну систему. Більше від інших потребують їх люди похилого віку, які страждають від передпухлинних захворювань, а особливо ті, хто мешкає на забруднених радіонуклідами територіях.

Людмила БАРАНЕВИЧ, «Голос України»

«Мала ніч Петрівочка! Не виспалась наша дівочка...»

Це про дні Петрова поста, що настає після Трійці й триває з 27 червня по 10 липня. Саме в цей час дуже короткі ночі («дівочка не виспалась») і довгі літні дні. Як повідомляє у своєму дослідженні Микола Маркевич, існують точні народні афоризми, що яскраво підкреслюють швидкоплинність цих днів: «Се не в Петрівку, щоб двічі казати», або: «Нехай в Петрівку», якщо треба щось дуже швидко сказати, зробити.

Різні перекази існують про Петрівочку й Петрів піст. Раніше у православному календарі його не було. Всі ласували маслом, сметаною та іншою скоромною їжею. Спробуй настач її, особливо для чоловіків, коли роботи у полі й на подвір'ї так багато. От жінки й домовилися між собою встановити піст на цей час, та про тривалість його якось остаточно не порозумілися. Й тому спершу Петрів піст був досить довгим — від шести до п'яти тижнів. Але Церква допомогла владнувати цю справу гармонійно й розумно. За її порадою Петрів піст вже традиційно триває два тижні.

Що ж! Це добра нагода подумати про вічне й нетлінне, оздоровити свій дух, а, отже, й загартуватися фізично. Саме перші ягоди, фрукти, овочі наспіли. І випогодьжується нарешті.

А наступні великі свята — День усіх святих землі Руської (3 липня), День народження Хрестителя Господнього Іоанна (7 липня), що збігається з Купальським святом.

Леонід СІКОРА

Парад телекомунікаційної техніки

У Києві в Національному виставочному центрі відкрито міжнародну спеціалізовану виставку «Телекомунікація-94». Свої найновіші розробки — від мікрорадіодеталей до найсучасніших безпровідних радіотелефонів — представили тут фірми, компанії та підприємства Австрії, Німеччини, Голландії, Ізраїлю, Італії, Франції, Фінляндії, Хорватії, Словенії.

Приємною несподіванкою стала експозиція України. Більшість її телекомунікаційного обладнання не поступається кращим світовим зразкам.

Під час роботи виставки відбулися ділові зустрічі українських і зарубіжних спеціалістів зв'язку, укладено взаємовигідні контракти на постачання нової техніки.

Продиктовано в номер

Розуміють, але не всі

Великобританія закликала латвійське керівництво переглянути «обмежувальні» пункти законопроекту про громадянство, взявши до уваги рекомендації НБСЄ і Ради Європи. Про це заявив представник англійського МЗС. Великобританія «розуміє складності, що їх переживає Латвія у пошуку рішення питання про майбутній статус людей, які не є громадянами республіки», але вважає, що «інтеграція етнічних меншин — істотна передумова для забезпечення стабільності в регіоні», і висловлює через це «стурбованість з деяких аспектів проекту закону про громадянство, що пройшов у третьому читанні через парламент 21 червня».

Бажають заручитися підтримкою

Розпочавши воєнну операцію «Тюркуаз» у Руанді, Франція сподівається заручитися більш активною підтримкою інших країн ЄС, заявив французький міністр-делегат з європейських справ А. Ламассур по радіостанції «Франс-Ентер». За його словами, у рамках західноєвропейського Союзу Франції має бути надана технічна допомога. Проте в Парижі хотіли б, щоб представники інших європейських країн узяли безпосередню участь у воєнній операції. Міністр закордонних справ Франції А. Жюппе сказав, що крім США такі країни, як Італія, Бельгія, Португалія та Іспанія, зможуть надати французам тилову підтримку. «На нашому боці мають бути сенегальські солдати, окрім того, проводяться переговори з Гвінеєю-Бісау», — сказав міністр.

Проблеми створюють і свої, і чужі

Референдум з економічних питань, якого домагаються праві сили, потрібен їм для роздмухування політичного скандалу, загострення соціально-економічної ситуації в країні, заявив прем'єр-міністр Литви А. Шлежявічус. Він сказав, що оскільки склад Кабінету міністрів оновився наполовину, то, згідно з Конституцією, уряд має подати сейму на затвердження оновлену програму діяльності. Дебати у парламенті з цього питання розпочнуться наступного вівторка. Торкаючись литовсько-російських відносин, прем'єр підкреслив, що «з Москвою триває переговорний процес, щоправда, проходить він не так, як хотілося нам, і проблисків поки що не видно».

Генерал Роуз проти скасування ембарго

Командувач миротворчих сил ООН у Боснії й Герцеговині генерал М. Роуз виступив проти скасування конгресом США ембарго на постачання зброї боснійським мусульманам. За його словами, це може призвести до повного виведення миротворчого контингенту ООН з Боснії й Герцеговини.

Володимир СКАЧКО, «Голос України»

Актуально

Дурниці б'ють по партнерах

Про актуальність зустрічі українських журналістів, які приїхали до Вільнюса вивчати досвід приватизації, з групою литовських промисловців і підприємців ще раз говорити не варто. Вона очевидна — Литва, як і Україна, на шляху до структурної перебудови народногосподарського комплексу потерпає від нерозумно розірваних зв'язків, від болісного налагоджування контактів у новому економіко-правовому полі, нерозв'язаних проблем взаєморозрахунків різноманітними валютами (чи їх сурогатами) новостворених держав.

Здивувало інше, а саме: журналістів в Україні радо запрошують політики, яким потрібний рупор, а підприємці чи промисловці, переважно, вирішують свої справи, як мовиться, подалі від «прожектора гласності». А литовські «генерали промисловості», які вже більшою мірою проникли до ринку, пішли далі і в спілкуванні з мас-медіа. Бо, з одного боку, вже розуміють важливість створення в громадській свідомості привабливого іміджу економічних перетворень, неможливих без широкої підтримки людей. З другого — не втрачають жодного шансу розповісти про свої проблеми, «засвітити» їх і, можливо, саме так зробити перший крок до розв'язання.

А з того, що нам розповідали генеральні директори акціонерних товариств «Куро апаратура» Пятрас Зайкаускас, «Вільнюс Вінгіс» — Вацловас Шлейнота, виробничо-комерційного підприємства «Літ Пол» Кястутіс Александравічюс та інші, стало зрозуміло — їм таки набридло. І набридло саме від теперішнього спілкування з українськими партнерами-суміжниками, з котрими спільна економічна доля звела ще за часів Союзу, і навіть нинішні реалії державної незалежності не змогли розвести, бо й досі вони працюють за схемою «болт роблять у Вільнюсі, гайку — в Біробіджані».

Литовці були конкретні й відверті, коли називали дві головні перешкоди на шляху до нормального співробітництва. По-перше, проблема взаєморозрахунків. На думку литовців, Україна не визнає власних грошей — карбованців. Від своїх закордонних партнерів вимагає сплати у ВКВ чи в рублях Росії, а сама пропонує платити карбованцями. Мало того, офіційний курс валют, встановлений Нацбанком України, — штучно занижений порівняно з комерційним. «А це відразу зменшує обсяг поставок», — резюмували директори. Але наголос все-таки робили на іншому — на потрібності вигідності взаємних контактів, які стають фактично неможливі за заборгованості українських підприємств. (Див.схему. — В.С.)

По-друге, українські партнери в запалі «прихватизації» інколи хочуть «хапонути» й українські філіали литовських підприємств, які є частиною загального капіталу акціонерних товариств. Навели й приклади: зокрема, Орджонікідзевська міська влада, що на Дніпропетровщині, під тиском своїх директорів, шле листи до Литви з погрозами «прикрити лавочку». І це в той час, коли литовські партнери відвантажують свою продукцію українським суміжникам практично в борг, бо не можна сьогодні й порівнювати наші валюти: лит, міцно «прив'язаний» стабільним курсом до долара США за фактично погамованої інфляції, і наш карбованець, про платіжну якість якого навіть і говорити не хочеться.

Литовці, а разом з ними латиші та естонці (як і деякі їхні українські колеги), звичайно, шукають виходу. Зокрема, назване вище підприємство «Літ Пол» є офіційним фінансово-комерційним представником прибалтійських підприємств в Україні і українських підприємств — у країнах Балтії. Мета «Літ Полу» — взаємне постачання комплектувальними за розв'язання проблем розрахунків чи то на комерційній, чи то на бартерній основі. Але все знову-таки впирається в бажання сторін.

— Незважаючи на труднощі, промисловці Литви не хочуть втрачати партнерів через різні дурниці й непорозуміння, — заявив В. Шлейнота на моє запитання «Чому ви це все терпите?» Інші з ним погодилися, і це справді так. Бо головне навіть не те, що литовські підприємства виробляють комплектувальні, без яких стоять українські підприємства, галузі економіки не отримують потрібне обладнання, машини тощо. Суть в іншому — Литва форсовано здійснює структурну перебудову своєї економіки, наголос робить на переорієнтацію економічних пріоритетів, зокрема на використання свого положення як транзитної держави. А в Україні, як відомо, з цими процесами поки що туго. І я пишу це не тому, що намагаюся лобувати литовські підприємства. Саме там, у Вільнюсі, я зрозумів те, про що тактовно (чи з тактичних міркувань) не сказали литовські директори. В один прекрасний момент Литва, здійснюючи реформи, таки переорієнтує свої підприємства, і вони знайдуть собі інших партнерів. І тоді справді нашим директорам і міністрам пізно буде ставити традиційні запитання «Хто винен?» і «Що робити?» Як і пізно буде відповідати на них...

Київ — Вільнюс — Київ.

Долг заводов Украины Акционерному обществу "Вильняус Вингис"

на 05.05.94

Наименование предприятия	В литах	Сумма Руб. по курсу	Карб. на 1994.05.04	Последний запрос No тлг. или письма	Дата образования долга	Дата отправления запроса
Антрацит,"Кристалл"	282988	129632615	2620259259	п.23-1		94.03.21
				тлг.85	92.06.15	94.03.18
Днепропетровск ДАА "Предприниматель"	11926	5463124	110425925	тлг.91	92.12.18	94.03.18
Львов з-д "Кинескоп"	563006	257904718	5213018518	п.23-1	93.03.16	94.03.21
				тлг.86		94.03.18
Львов,"Запад Сервис"	10858	4973889	100537037	тлг.93	92.09.08	94.03.18
Рахов з-д "Конденсатор"	17232	7893724	159555555	тлг.90	92.10.28	94.03.18
Смела з-д "Оризон"	12347	5655978	114324074	тлг.87	94.02.01	94.03.18
Винница з-д "Терминал"	35051	16056344	324546296	тлг.89	93.12.15	94.03.18
Сумма:	933 408 Lt	427 580 392 руб.	8642 666 664 крб.			

Курс банка на 94.05.04 -

0.2183 лита за 100 руб.

0.0108 лита за 100 укр. карбованцев

На зв'язку Будапешт

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Угорщина дивиться у майбутнє

27 червня відбудеться перше засідання новообраного парламенту Угорщини. Саме тут офіційно затверджуватимуть на постах нових міністрів, кандидатури яких протягом двох останніх тижнів детально обговорювали на коаліційних переговорах лідери Угорської соціалістичної партії (УСП) та Спілки вільних демократів (СВД), що вибороли в парламенті найбільше місць.

Майже однозначно, що прем'єром стане голова УСП Дьюла Хорн. Портфель міністра внутрішніх справ, традиційно другої людини після прем'єра, імовірно дістанеться голові фракції СВД в нинішньому парламенті Габору Кунце. Не виключено також, що його офіційно затвердять заступником прем'єра. До речі, Г.Кунце хотів би сформувати чисто «вільно-демократичне» відомство і тому бачить на посаді політдержсекретаря свого соратника по партії Ференца Веклера. Соціалісти ж наполягають на «схрещенні», пропонуючи на цю посаду свого ставленика — заступника голови парламентської фракції УСП Белу Катону.

Тривають суперечки і навколо ще одного ключового «крісла»: можливо, єдиного в уряді міністра без портфеля, котрий наглядатиме за діяльністю спецслужб. Зокрема, вільні демократи хотіли б підпорядкувати відомство національної безпеки безпосередньо міністерству внутрішніх справ. А соціалісти не проти того, аби на цій делікатній позиції опинився віце-голова УСП Ференц Байя. Не претендує СВД на крісло міністра оборони. Суперечку за нього напевне вирішуватимуть між собою соціалісти Імре Мейч та Дьєрдь Келеті.

Попри всі ці рокіровки, іноземних спостерігачів, безумовно, особливо цікавить, хто в найближчому майбутньому спрямовуватиме діяльність зовнішньополітичного відомства Угорщини. Майже гарантовано, що МЗС «осідлає» нинішній голова комісії парламенту в закордонних справах соціаліст Ласло Ковач. УСП має намір поставити політдержсекретарем також свого представника, можливо, Ференца Шомоді. Вільні демократи ж хотіли б, щоб керувати дипломатичним корпусом міністрові допомагав їхній кандидат — Іштван Сент-Івані.

В основному коаліція і, напевне, створений нею уряд не планує міняти зовнішньополітичний курс країни. Й надалі акцент робитиметься на інтеграцію Угорщини в різні західні структури, добросусідські ділові відносини з нинішніми зарубіжними партнерами, в тому числі Україною. Водночас очікуються й нові моменти. Приміром, чути заяви, що новий уряд відмовиться від міфічних теорій своїх попередників, ніби угорцям належить історична місія в Карпатському регіоні, і здійснюватиме більш реалістичну зовнішню програму. Адже правлячий дотепер Угорський демократичний форум своє ставлення до сусідніх держав пов'язував з діями урядів цих країн щодо угорської меншини, яка там проживає.

Нове керівництво МЗС планує відмовитися від подібної практики і поновити дружні відносини з сусідами, насамперед зі Словаччиною та Румунією, а також відродити східний ринок.

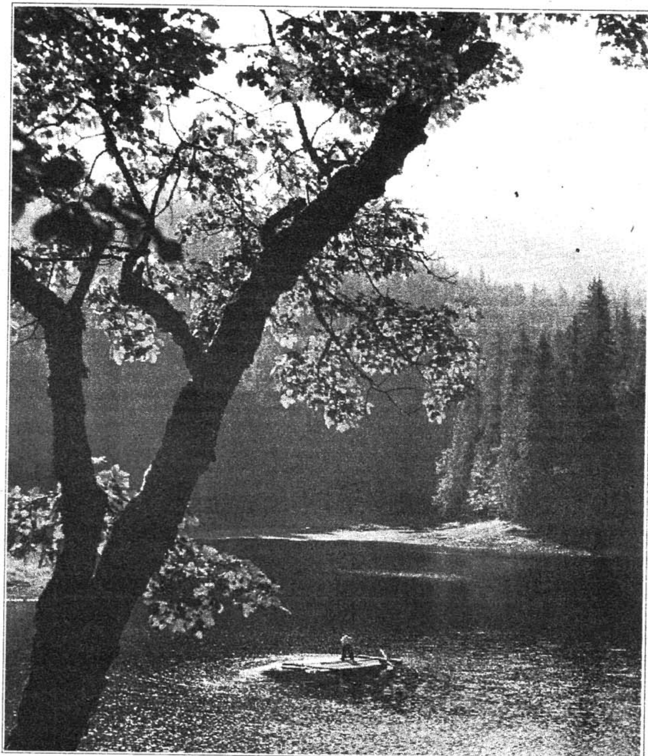
До речі, така помірковано зовнішньополітична та економічна лінія соціалістів саме і стала однією з переконливих передумов їхньої перемоги на виборах. До складових тріумфу належить також чітка соціальна спрямованість програм УСП, бажання вести рішучу боротьбу з безробіттям, намір відродити агропромисловий комплекс шляхом цільових дотацій, реформування податкової системи.

Схвалює більшість людей і економічні програми соціалістів, які вирішили сконцентрувати сили на кількох пріоритетних напрямках, а решту проектів тимчасово заморозити. Лише від цього очікується «заощадження» понад 20—30 мільярдів форинтів. Але найголовніше — що лідери УСП керувалися гаслом: «До керівництва державою — виключно професіоналів!»

Безперечно, перемозі соціалістів сприяло і те, що громадськість розчарувалася чотирма роками діяльності коаліційного уряду УДФ, непрофесіоналізмом багатьох його представників, надмірною ідеологізацією політичних дій. Негативно були сприйняті також спроби владних структур підім'яти під себе пресу, коли та почала брати під сумнів їх компетентність.

Нелегка праця чекає на уряд та парламент. Сторони визначилися, що глава парламенту матиме трьох заступників: від СВД, УДФ та Партії дрібних господарів. Буде сформовано 17 постійних комісій. 9 з них очолять соціалісти, 3 — вільні демократи і 5 дістанеться опозиції, яку очолюватиме нинішній прем'єр Петер Борош. Поменшає міністерств — орієнтовно їх буде 12. За останніми прогнозами, 9 очолять соціалісти, 3 — вільні демократи й 1 «крісло» матиме міністр без портфеля. Остаточно всі крапки над «і» поставить перше засідання парламенту. Громадяни Угорщини з оптимізмом і надією дивляться в майбутнє. Чи виправдає їхні сподівання нова коаліційна влада? Час покаже.

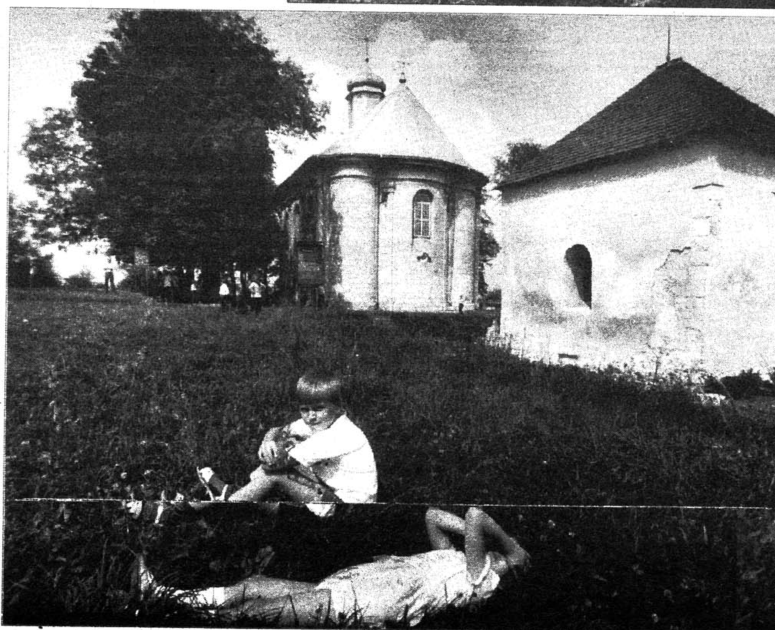


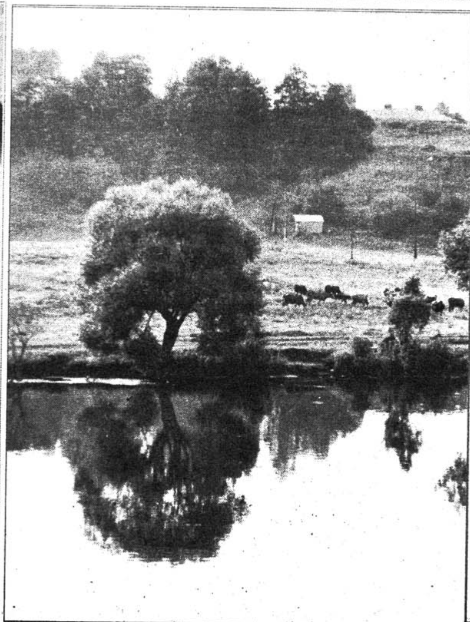


Ох, літо!

Фото
Олександра Клименка,
Миколи Козлоовського,
семена Хорошка,
миколи Ткачевського,
і Володимира Очеретноого.







Життя Рад: вибори 26 червня

У КОГО ВЕСНА, А В КОГО Й ОСІНЬ...

Весна нині в тих, хто вперше балотується на посади, — їхні обіцянки виборцям буйно квітнуть, наче сад. А осінь, пора підсумків, настала для тих, хто йде на вибори вдруге. Їм не тільки обіцяти треба, їм настав час курчат лічити. Є «курчата» — є довір'я, а нема...

З мером Канева Олександром Пантелішиним говорили ми не тільки про «курчат». Хоча це козир його і очолюваної ним команди, яка заявила: не буде обрано Пантелішина, підемо всі. Говорили, що нинішні Ради, те, як вони організовані, не відповідають сучасним умовам розвитку суспільства, бо побудовані, так би мовити, під стару систему. От, скажімо, чи пристосовані до ринкових умов, коли саме вони мають створювати благодатний грунт для надходження коштів до місцевого бюджету. Економічне управління з двох чоловік не має змоги серйозно вивчати регіон, прогнозувати його розвиток, аналізувати процеси. Так, Рада будує свої відносини з підприємствами на договірних і податкових засадах. Але вона не має впливу на підприємства. Розповів Олександр Іванович, як подав позов до суду на одне з підприємств про те, що воно незаконно розпродує майно. А суд позов не задовольнив, бо Рада, мовляв, — це не державний, а самоврядний орган, і тому не має права впливати на це підприємство. А що кажуть люди? Своє невдоволення спрямовують на представників влади, незважаючи на те, які в тих представників права і на що там вони можуть за законом впливати, а на що — ні.

— З одного боку, — каже Олександр Іванович, — наче й повноваженнями нас якимись наділили, як почитаєш, чи не князь канівський — голова, а з другого... Я ж маю з кимось порадитися: як розвиватися регіонові, як оптимально поєднувати державні інтереси з регіональними? І не тільки я, а будь-хто з голів Рад. А до Верховної Ради нашого брата, з'ясовується, не пускають, до Кабінету міністрів — так само, до Президента — «не положено». Я заходжу завжди. Але інші як, а особливо нові?.. Тому, думаю, було б добре створити якийсь інститут органів місцевого чи територіального самоврядування, який займався б територіями, виходив із законодавчою ініціативою. І головне, щоб люди там працювали не від теорії, а від практики.

Так, це теж проблема. Бо теорії, нашої, української, про самоврядування, про те, як саме воно має вписуватися у всі структури суспільства, за великою міркою, ми ще не маємо. Маємо практику і практиків, які протягом своєї роботи на виборчих засадах напрацювали якийсь досвід. І тепер може статися так, що він нікому не буде потрібний. Це, до речі, чи не найбільше бентежить канівського мера.

— Ось не оберуть мене завтра, — розмірковує він, хоча й «курчата» добрі вродилися (тепло- і водопостачання в Каневі — вже не проблема), і мій досвід — наче вода в пісок. А він здобувався самим життям. Ми виробляли позицію, збирали демократичні ради, блоки, сперечалися і доходили істини. А прийдуть нові люди — і все спочатку.

Ні, Пантелішин не відстоює пожиттєве призначення, а виступає за проведення системної кадрової політики, щоб досвід не розтрачувався в пристрастях. А він, що не кажіть, є. Отак поза всіма бюджетами той самий Олександр Пантелішин «привіз» до Канева, на його розвиток, 25 мільярдів карбованців. Мабуть, позадрять декотрі з колег. Та нехай враховують, що Канів — місто особливе і для України, і для всього світу. Уявіть, як ризикнув мер, запропонувавши мені: знайдіть у нашому місті хоча б одного жебрака, справжнього, не такого, що удає з себе. Не знайдете. Малоімущих увагою Рада не обділяла — і харчами, і одягом, і матеріальною допомогою зараджувала...

Здивувала мене й інша відвертість О. Пантелішина: «Чогось здається, що я тут не тимчасовий. І це допомагає працювати». Чогось і мені так здалося. А вам?

Світлана ПИСАРЕНКО.

Канів.

Шлях до присяги

ЧАС ЗБИРАТИ КАМІННЯ



Тепер, коли на просторах колишнього СРСР існує 15 незалежних держав, особливо важливо справді знайти те саме нове мислення, формування якого проголосили одним з принципів «перебудови», але яке так і не стало таким. Ми повинні, нарешті, не тільки навчитися мислити економічними, політичними й соціальними категоріями, а й бачити геополітичний вимір процесів, що відбуваються на широких просторах нашої колишньої «неосяжної Батьківщини», прогнозувати їх найближчі й віддалені наслідки.

Насамперед це стосується громадян двох найбільших культурно й історично близьких держав СНД — Росії та України. В цих взаєминах далеко не все просто. Їх постійно загострює вузол протиріч, зав'язаний у Криму. Масла в огонь підливають амбіційні політики як з одного, так і з другого боку, стикаючи своїми діями наші народи один з одним. Аналітичних матеріалів на цю тему достатньо. І все-таки ми хочемо познайомити вас з думкою людини в політиці непересічної, популярність якої стрімко набирає сили. Отож, Валерій Бабич — відомий в Україні й Росії підприємець, фінансист, економіст-професіонал з великим досвідом роботи, та крім того — народний депутат України, котрий зумів виграти передвиборний марафон у шахтарському Донбасі. Всупереч несприятливим прогнозам, він став кандидатом на пост Президента України, ще раз довівши тим самим свою енергійність, знання та досвід, показавши себе людиною, обізнаною не тільки на економіці, а й на політиці.

— Тема Криму не сходить зі сторінок українських та російських газет, передач радіо й телебачення. Це хвилює сьогодні мільйони простих людей, які живуть по обидва боки кордону. Як би ви оцінили ситуацію на півострові з геополітичної точки зору?

— На жаль, змушений бути неоригінальним і назвати її дуже складною. Як на мене, зараз найголовніше, щоб керівництво Криму та центральна українська влада, котрі перебувають у конфронтації, узгоджено зробили рішучий крок назустріч одне одному, якомога далі від небезпечної межі, за якою, можливо, просто не буде ні тих, хто виграє, ні тих, хто програє, не тільки серед населення Криму й України, а й народів, які проживають на територіях Росії і Європи, а, можливо, і ще обширнішого регіону. Всі і скрізь нарешті мають не на словах, а на ділі продемонструвати своє розуміння елементарної істини: в Криму краще відпочивати, ніж воювати.

Крим нині — це лакмусовий папірець, найчутливіший показник найтяжчої кризи, що вразила економіку України. Тому я завжди наголошую, що територіальне й національне питання в Криму і Україні — це насамперед питання економічні. Інша справа, що недобросовісні політики, наживаючи собі фінансовий і політичний капітал, надають суто економічним питанням політичного забарвлення.

Я ж — і як економіст, і як бізнесмен, і як політик — хочу сказати: чим активніше й ефективніше проводитимуться економічні реформи в Україні, тим менше буде непорозумінь між центром і регіонами. А в кінцевому підсумку це вплине і на покращення взаємовідносин між Україною та Росією. Багаті сусіди, як правило, живуть дружно — їм нема чого ділити.

— А як ви ставитеся до заяв про те, що Крим може стати полігоном ринкових реформ в Україні?

— Якщо керівники Криму справді вважають, що автономія як вільна економічна зона має стати локомотивом, що потягне всю Україну до реального ринку, то я порадив би не поривати зв'язків з «основним ешелоном», де, до речі, знаходиться «паливо» — величезні матеріальні та інтелектуальні ресурси для самого «локомотиву».

Їм завжди слід пам'ятати, що коли Україна не отримає солідних західних інвестицій, то не отримає їх також і Крим. А покладати надії на економічне оздоровлення регіону за рахунок надходжень від курортного бізнесу серйозно можуть лише люди, які цілком відірвалися від реальності. Адже Крим також може стати черговою гарячою точкою СНД. Росія ж перебуває не в тому стані, що дозволить їй надати необхідну допомогу Криму. Їй тепер не до цього. Хочу сподіватися, що це розуміють і в Росії. І її керівництво займе розумну, зважену позицію щодо цієї болючої проблеми.

— Та загроза цілісності України існує не тільки в зв'язку з Кримом. Регіоналізм дається взнаки і на сході України. Дедалі частіше лунають як доморощені, так і зовнішні пророцтва про швидкий розвал України на східну й західну. Як ви до цього ставитеся?

— Гадаю, що ці пророцтва мають під собою деякі підстави. Вони обумовлені і економічною кризою, що загострюється, і не завжди конструктивною позицією національно-патріотичних сил, і відродженням ілюзій, що тепер уже не Захід, а велика Росія здатна нам допомогти. Насправді Росія не зможе розв'язати проблему навіть сходу України. Та це їй і не потрібно. Кожен має розв'язувати свої проблеми самостійно, підсилюючи при цьому взаємовигідні зв'язки з сусідами. Повертаючись до вже сказаного, хочу ще раз підкреслити: всі спроби поділити єдину Україну на східну й західну можуть закінчитися катастрофою і для України, і для Росії. Тому краще не пророкувати.

Та й Захід однозначно заявив про свою тверду позицію щодо необхідності неухильного дотримання територіальної цілісності України.

— А в чому ж, усе-таки, по-вашому, «корінь зла» в стосунках між Україною і Росією?

— У тому, що було розірвано — різко й по живому — величезну кількість культурних та історичних зв'язків, котрі зачіпають долі мільйонів людей в обох державах. Про економіку я вже не кажу. Тут зроблено дурниць більш ніж достатньо.

На мою думку, правильне розуміння проблеми полягає в тому, щоб цей «корінь зла» перетворити на «корінь добра» — зробити ці зв'язки підставою для справді нових добросусідських стосунків двох тепер уже самостійних держав. Від історії і географії нікуди не дінешся.

Розмову вів Юрій КОРНЄВ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ПРИСВОЄННЯ ПОЧЕСНОГО ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ» ПРАЦІВНИКАМ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

За особистий внесок у відтворення, збереження та ефективне використання державних лісових ресурсів присвоїти почесне звання

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»

ГАЛАНЮКУ Ярославу Васильовичу — лісничому Нестюківського лісництва Золочівського держлісгоспу, Львівська область.

ДАНИЛЬЦЮ Івану Прокоповичу — директорові Остерського держлісгоспу, Чернігівська область.

ДЕЙНЕЗІ Віктору Івановичу — лісничому Хмелівського лісництва Шепетівського держлісгоспу, Хмельницька область.

НИКОНЮКУ Феоктисту Вікторовичу — генеральному директорові Хмельницького державного лісогосподарського об'єднання «Хмельницькліс».

НОСУ Григорію Михайловичу — лісничому Верблянського лісництва Буського держлісгоспу, Львівська область.

ПАВЛІВУ Йосифу Васильовичу — директорові Самбірського держлісгоспу, Львівська область.

ПОНОМАРЕНКУ Миколі Васильовичу — лісничому Шишацького лісництва Миргородського держлісгоспу, Полтавська область.

СВИРИДУ Віктору Івановичу — лісникові Ніжинського лісництва Ніжинського держлісгоспу, Чернігівська область.

ФЕДОРЕНКУ Миколі Григоровичу — лісничому Поступельського лісництва Ратнівського держлісгоспу, Волинська область.

**Президент України
Л.КРАВЧУК**

м.Київ, 18 червня 1994 року

КАНДИДАТ У ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ



БІОГРАФІЯ

ЛАНОВИЙ Володимир Тимофійович, українець, 42 роки, народився в м.Києві у сім'ї фронтовика, ливарника мотоциклетного заводу. Родове коріння Ланових тягнеться з Вінниччини від селянства.

Після закінчення середньої школи навчався у Київському інституті народного господарства, де здобув фах економіста. Ще студентом виявив цікавість до наукової роботи та творчу плідність. Був переможцем багатьох вузівських і республіканських конкурсів, згуртовував навколо себе вузівське наукове товариство.

По закінченні інституту служив в армії. Трудову діяльність розпочав у Київському виробничому об'єднанні електронної промисловості «Кристал», де пропрацював одинадцять років на посадах від цехового економіста до керівника управління підприємства. Без відриву від виробництва написав і захистив кандидатську дисертацію.

З 1986 року Володимир Лановий працює в Інституті економіки АН України на посаді завідуючого відділом нових форм і методів господарювання. Був безпосереднім розробником Закону «Про економічну самостійність України». Ще у 1990 році запропонував першу програму переходу до ринку економіки України шляхом становлення національної моделі розвитку. У творчому доробку доктора економічних наук Ланового 9 книг та понад 100 наукових праць, здійснення проектів на більш як 300 підприємствах України. Він почесний член трьох іноземних і чотирьох українських академій.

У 1991 році Ланового було призначено міністром України з питань власності і підприємництва. Через дев'ять місяців він став міністром економіки і віце-прем'єр-міністром України. На високій урядовій посаді пропрацював лише три місяці: спроби будь-яких реформаторських дій Ланового наштовхувались на шалений опір старої радянсько-партійної номенклатури, що і призвело до його увільнення указом Президента. В той період Лановий заявив про себе як політик нової формації. Він об'єднує нові громадсько-політичні сили суспільства, котрі виступили за політичні та економічні реформи. Своєю діяльністю на міждержавному рівні відкрив світовому співтовариству молоду Українську державу і довів, що вона прагне до світової цивілізації.

У серпні 1992 року організував і очолив неурядовий Центр ринкових реформ, який нині є партнером всесвітніх і європейських міжнародних організацій і центрів. За цей час під керівництвом Ланового розроблено нові програми та проекти системної реорганізації державного устрою України, розв'язання соціальних, екологічних і виробничих проблем. Вони були схвалені ООН, Міжнародною організацією праці, Комісією Європейського співтовариства, але поки що не знаходять втілення в політиці уряду України.

У суспільному житті України Володимир Лановий проявляє принциповість в оцінці недалекоглядної політики державних кіл, згуртовує однодумців у громадських об'єднаннях, передвиборчих блоках, взаємодіє з профспілками, створив депутатську фракцію «Реформи» в новій Верховній Раді.

Дружна сім'я Ланових виховує двох синів, її живить взаєморозуміння, щирість, турбота і повага до батьків, дідуся і бабусь.

На думку видатних політиків та економістів світового співтовариства, якщо Володимир Лановий стане Президентом, то за майбутнє України та її народу можна не хвилюватися.

ПЕРЕДВИБОРЧА ПРОГРАМА

Україні загрожує економічна і політична катастрофа. Промислове виробництво на межі зупинки, рівень споживання населення знизився настільки, що нема змоги прогодувати дітей і старих. Відсутні матеріальні можливості діяльності шкіл, вузів, лікарень, закладів культури. Розгул злочинності і корупція роз'їдають мораль, порядок і спокій.

З огляду на гостроту сьогоденних проблем, діяльність Президента України буде охоплювати два етапи:

1. Вихід з економічної, соціальної і політичної кризи (1994–95 рр.).
2. Становлення сучасної європейської держави (1996–98 рр.).

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ

Ефективна економіка і народний добробут

На першому етапі, завдяки реформаційним заходам, середня заробітна плата підвищиться з 20 до 100 доларів на місяць з одночасним зниженням податків з заробітної плати. Буде запроваджено тверду національну валюту. Відновиться рівень виробництва і стабільна робота підприємств. Буде зупинене зростання цін. Знизяться податки з прибутку підприємств, проценти за кредити. Всім громадянам України буде надано у власність майно підприємств.

На другому етапі рівень життя досягне 500 доларів на одного мешканця. Відновляться інвестиції у виробництво. Стрімко розшириться експорт і імпорт. Буде досягнуто стабільної працезайнятості населення.

Селяни зможуть за гарантованими цінами продавати свою продукцію і купувати промислові вироби. Вони матимуть у недоторканній власності землю, худобу, ферми, банківські вклади.

Буде вирішено житлову проблему завдяки розширенню джерел фінансування і в першу чергу — пільгових кредитів на купівлю квартири, будинку чи на його будівництво.

На державному рівні виконуватимуться стратегічні програми розробки і випуску новітньої техніки для оволодіння Україною головними позиціями у світовій торгівлі.

Суспільство соціальної справедливості

Буде реалізовано принцип соціальної справедливості як змогу вільно заробляти і добре жити тим, хто може працювати, повноцінне державне матеріальне забезпечення і гарантовані послуги непрацездатним.

Держава збільшить фінансування закладів охорони здоров'я, заробітна плата працівників цієї сфери буде вищою, ніж у середньому по промисловості.

Пенсії, стипендії, грошова допомога виплачуватимуться випереджувально і зростуть не менш як у 5 разів. Буде введено нові форми адресної соціальної допомоги: на кожну дитину до досягнення нею 17-річного віку; інвалідам, ветеранам війн і тим, хто потерпів від Чорнобильської та інших екологічних катастроф (додаткові грошові компенсації, безкоштовний розподіл харчових і промислових товарів, ліків, послуг, земельних ділянок). Пенсії за віком, інвалідністю, а також у зв'язку зі смертю при виконанні службових обов'язків відповідатимуть загальній сумі заробітків за весь трудовий період, встановлюватимуться як повна компенсація втрати здоров'я чи життя людини.

Держава гарантуватиме збереження реальної цінності коштів населення, які вкладені в Ощадбанк, від інфляції. Населенню також будуть компенсовані втрати за банківськими вкладами, державними виплатами, грошовими й товарними облігаціями, пов'язані з їх знеціненням у 1991–94 роках.

Безпека людини

Весь державний тиск буде спрямовано на придушення організованої злочинності, бандитизму, мафії, корупції, шахрайства. Правоохоронними, судовими, військовими засобами будуть захищені права громадян на безпеку, свободу, власне майно, працю, доходи. З цією метою реорганізуються судочинна, правоохоронна, військова, податкова і митна системи, встановлюється жорсткий контроль за діяльністю цих органів, підвищується відповідальність і соціальна захищеність (страхування життя та здоров'я, житлове і земельне забезпечення, прогресивні пенсії) зайнятих у них працівників.

Моральність і духовність

Моральність починається зі ставлення суспільства до жінок, дітей, старих та інвалідів. Жінкам буде надано більше вільного від роботи часу — скорочено робочий день до 6 годин з повним збереженням заробітної плати. Кожна сім'я одержуватиме матеріальну допомогу на кожну дитину. Збільшиться фінансування дитячих і шкільних закладів, і в першу чергу тих, де навчаються сироти, хворі діти. Держава забезпечить інвалідів повною пенсією, спеціальними приладами і лікувальними засобами, введе відповідні стандарти будівництва, транспорту і побуту.

Для духовного відродження нації, розвитку всіх національних культур, піднесення освіти, науки буде збільшено у 4–5 разів бюджетні витрати на ці потреби. Творчі й педагогічні колективи самостійно визначатимуть плани роботи, структуру організації, її керівництво. Буде скасовано податки з цих організацій, обмежено 20-процентною ставкою податок з індивідуальних доходів митців, науковців, педагогів.

Буде забезпечено рівність юридичних та майнових прав і можливостей віросповідання для всіх конфесій та релігій.

Державотворення

Формою правління має бути президентсько-парламентська республіка, де Президент — глава держави і виконавчої влади. Кабінет міністрів очолює прем'єр-міністр, що відповідає перед Президентом.

Верховна Рада, окрім здійснення законодавчих функцій, контролюватиме державний бюджет і виконавчу владу.

Судова система не тільки виконуватиме правосуддя, а й виступатиме гарантом законності, притягаючи до відповідальності будь-яких службових осіб в Україні. Вищий судовий орган — Конституційний суд.

Місцеве самоврядування буде здійснено через обрання мешканцями міста чи села представників місцевої влади і міліції, використання більшості податкових доходів на потреби місцевих жителів.

16 травня 1994 року.

Життя Рад: вибори 26 червня

А БОЯРКА В СВОЄМУ РЕПЕРТУАРІ

Про те, як у Боярці Києво-Святошинського району Київської області мають звичку готувати вибори, «Голос України» вже писав. Та висновки ніхто не поспішає робити, бо не обходиться без порушень Закону про вибори. Про це, до речі, подав депутатський запит до Генеральної прокуратури народний депутат України Євген Жовтяк.

Річ у тому, що виборча комісія порушує право висуванців на рівні можливості. Скажімо, комісія відмовилася зареєструвати як кандидатів шістьох чоловік, яких висунув клуб виборців, через те, що вони вчасно не подали свої декларації про доходи, зате інших двох, незважаючи на те, що вони так само не мали декларацій, все ж таки зареєстрували.

Комісія від самого початку виборчої кампанії почала порушувати Закон про вибори місцевих органів влади. Так, не було вчасно опубліковано постанову про формування виборчих округів, що дало можливість кілька разів їх «тасувати». Крім того, один з округів виявився за кількістю виборців удвічі з лишком більшим за інші.

Порушено й пункт 3 статті 26 Закону про вибори, бо комісія зареєструвала сім кандидатів не в тих округах, де вони були висунуті трудовими колективами. А в іншому окрузі зареєстровано двох кандидатів, висунутих одним і тим же трудовим колективом.

Усе це намагаються тримати в таємниці від депутатів міськради, не дозволяють їм бути присутніми на засіданнях комісії, ознайомлюватися з документами. Отак Боярка, як і раніше, проводить вибори у своєму давно відпрацьованому репертуарі.

Микола МОСУНОВ,
депутат Боярської міської Ради народних депутатів.

Юрій ДОЦЕНКО, «Голос України»

Гусак із Журавки,

або Американський академік з Донецька

Щойно надійшло повідомлення: професора, завідувача кафедри хірургії Донецького медичного інституту, генерального директора Донецького обласного науково-клінічного об'єднання В. Гусака обрано почесним академіком Нью-Йоркської Академії наук. Відомому вченому з України як активному членові Академії надано право вибрати для своєї діяльності три із 35 її секцій. Саме так у США визнано заслуги В. Гусака в галузі медицини, успіхи в науково-практичній діяльності.

Батьки — вірменин і росіянка, а син — українець

Володимир Корнійович — людина неординарна. Як, до речі, незвично цікава і сама його доля-біографія. Народився в Москві. Тато загинув на фронті. У вітчима-українця, в селі Журавці, що на Донеччині, пройшло його нелегке повоєнне дитинство. Саме від вітчима, що був йому за рідного батька, — прізвище. Вищу медичну освіту здобув у Чернівецькому державному університеті, по успішному закінченні якого працював у обласній лікарні Донеччини. Практикуючи, 27-літнім хірургом захистив кандидатську дисертацію. Пройшов шлях «на скальпелях і шприцах» від лікаря-ординатора до професора, завідувача кафедри. Ось уже три роки — генеральний директор єдиного у своєму роді не лише в Україні, а й на території колишнього Союзу експериментального лікувально-клінічного об'єднання — ДОЛКО. Депутат Донецької обласної Ради народних депутатів.

В одному дишлі

Наша зустріч із заслуженим діячем науки й техніки України В. Гусаком з приводу надання йому «нью-йоркського академства» видалася далеко не парадно- святковою. Щойно в об'єднанні відбулася чергова «летючка», і його генеральний, подякувавши мимохідь, але щиро, за поздоровлення, відразу ж, як то кажуть, по гарячих слідах, почав із наболілого:

— Поїдом їдять усіх нас сьогодні проблеми. Знаєте, як оті дикі оси налетіли. Особливо перепадає попелющці-медицині. В наших лікарнях казна-що робиться: не те що закордонних препаратів не вистачає — елементарної марлі, вати, одноразових гумових рукавичок для хірургів не дістати. Я вже не кажу про проблеми наших пацієнтів — язик просто не повертається. Нині ми всі разом прив'язані до одного дишла долі-гарби. Іншими словами: борони, Боже, сьогодні хворіти.

Та навіть за таких, відверто кажучи, жорстоких обставин медик не має права капітулювати, бо, певне, у людей саме на нього, лікаря, остання надія. І це Володимир Корнійович добре усвідомлює. Та й характер у чоловіка не той, щоби згортати крила. Гендиректор, де тільки можна, роздобуває, викуповує, елементарно «вибиває». Не цурається у цій справі «зловживати» і депутатським мандатом, заслуженим авторитетом народного обранця. І осоружного в цьому, як на мене, нічого немає. Адже не для себе старається професор-нардеп — для людей: своїх виборців, хворих.

На чужому горі добра не наживеш

— А що, скажіть, мені залишається робити, як не жебракувати в кабінетах керівників місцевих підприємств-велетнів, — схвильовано-роздратовано продовжує цю пекучу для всього нашого суспільства тему, а тим більше для лікаря, Володимир Корнійович. — Традиційні економічні зв'язки, на яких трималася й наша охорона здоров'я, порушено, нові налагоджуються повільно. Коштів хронічно бракує. А гуманітарна допомога Заходу — не вічна, та й дещо принизлива. Дякувати Богові, ще не перевелися у нас люди, які чим можуть допомагають нашому лікувальному об'єднанню. Маю на увазі перш за все таких відомих у області виробничників, як В. Бойко, С. Коровайний, М. Малюга, В. Шевченко. Та є чимало директорів, які сьогодні відверто відмовляються допомагати медицині. Ніби ні вони, ні їхні близькі чи родичі, ні робітники очолюваних ними підприємств ніколи не хворіли і «не збираються». Такі керівники дбають, найперше, про власні прибутки, про рахунки в закордонних банках.

Критичні зауваження висловлює В. Гусак і на адресу колег-депутатів по облраді: «Часто-густо сесії облради — просто балаган. Наведу лише один приклад. Свого часу питання про харчування дітей розглядали лише якихось п'ять хвилин. Чи не сором!.. Області конче потрібні молочні фабрики, кухні. Ви погляньте-но, в якому стані наша молочна кухня, щоразу її закриває санепідемстанція. А тим часом безупину приватизують магазини. Можна ж було на базі бодай одного з них відкрити для мільйонного міста сучасну молочну кухню. Скільки доводив, вибивав, давив! А потім — плюнув... Самотужки знайшов для свого об'єднання вихід: буде в нас чудова дитяча кухня. Хоча роботи тут ще вдосталь».

Не опускалися два крила!

«І опустились два крила, і важко на подвір'я сіли...», — писав колись поет-песиміст. Професор Гусак — не поет. Він — практик-реаліст. Навіть за нинішньої скрути спромігся зводити кардіологічний корпус, який має вивести індустріальний регіон на передні рубежі у боротьбі з ворогом людства. Масштабно мислить заокеанський академік. За безпосередньою участю Володимира Корнійовича в Маріупольському гуманітарному інституті цього навчального року відкривають новий факультет — медичний. Не знаю, як в Україні, а на Донбасі таке вперше!

Неспокійний у вченого характер — творчий. Має намір втретє поміняти свою медичну спеціалізацію. Дві свої дисертації хірург-практик В. Гусак писав на тему специфічного виразкового коліту. Опісля «заходився підіймати» кардіологію в обласній клінічній лікарні. Вже в ДОЛКО під його безпосереднім патронажем і за його участю зроблено понад 200 найскладніших операцій на закритому серці. А оце нещодавно сивий професор «упав у дитинство» — почав займатися фатальними ушкодженнями кровотворної системи у безвинних малюків, уражених не лише плодоїдною «мухою», а й чорнобильським невидимим відлунням, екологічною хворобою індустріального регіону. А ще в творчо-медичному доробку Володимира Корнійовича — близько 300 наукових праць, кілька монографій, понад 30 винаходів, чотири підготовлених доктори і 13 кандидатів наук. Де вже там Гусаку та й крила опускати!..

Про політику — ні слова!

Володимир Корнійович — гарний сім'янин, який, як тільки випадає час, залюбки підкидає поліня в родинне вогнище. Тут він консерватор. А ось у політичному житті — дещо непередбачуваний. Був комуністом, опісля запевняв, що безпартійним і помре. І, на тобі, — став лібералом. Таки непередбачуваний... Але будьмо відверті: чи завжди у змозі зрозуміти вередливий характер, кокетливі забаганки пані Політики? Володимир Корнійович пояснює свої політичні «шарахання» приблизно так: я там, де найбільш корисним відчуваю себе для людей, пульс політичний промацую професійно — як медик.

Про Україну — так. З болем і надією

«Летимо ми, значить, військовим літаком до Франції. Два роки тому це було. По гуманітарну допомогу від тамтешніх шахтарів. Сам Президент України цей рейс оплатив. Уявляєш, чотири чоловіка в порожньому літаку, розрахованому на 280 тонн вантажу. Це, як я дізнався, коштувало державі понад 14 тисяч доларів. Туди й назад спалили десь 90 тонн палива. Це не просто розповідь, зрозумій! Отож прилітаємо до Парижа. Чотири години сидимо, мов сироти, в аеропорту. Дочекалися: з'явилися нарешті двоє напівп'яних представників Аерофлоту, які мали нас зустрічати. Я обурююся: «Послухайте!!!» А вони: «В чому справа!? Будете пір'я підіймати, сидітимете тут тиждень. І взагалі, хто ви, власне, такі?!»

Я взагалі-то — людина експансивна. А тут чомусь образливо зажурився. Подумалося: ми все життя були васалами. Але ж нарешті треба мати щось своє — бодай митницю, представництво за кордоном. Я не хочу більше ні перед ким схиляти голови, горбитися. Я — громадянин України. Комусь це, власне, може видатися дрібницею. Певен, нам самим треба йти до самоповаги. За нас цього ніхто не зробить!»

Донецьк.

Валерій ВАЛЕНТИНОВ, журналіст



У Дарницькому районі Києва Валерія Андрійовича Кир'яна знають усі. І не тому, що він представник Президента в цьому районі. Робочий день Кир'яна ніколи не розпочинається у кабінеті. Зранку його можна знайти або на будівництві нового житлового масиву, або на одному з підприємств, або на ринку. Йому до всього є діло: як працюється людині, що вона може купити в крамниці або на ринку, в якій квартирі вона живе?

Звичайно, Кир'ян теж не всесильний, але ніколи не «відфутболить» людину, а як то кажуть, допоможе чим зможе. Тому його і знають, за це й цінують. Та у запалі передвиборної боротьби і Кир'яну, котрий балотується у народні депутати Дарницької районної Ради, вирішили поставити підніжку, віддрукувавши на нього масовим тиражем компромат. Мовляв, колись Кир'ян працював у партійних органах. Валерій Андрійович цього ніколи не приховував і не соромився цієї сторінки своєї біографії. На будь-якій посаді він служив людям.

Пам'ятаю, як він кинувся допомагати зовсім незнайомій людині, котру спіткало велике лихо — померла дружина. Кир'ян просто відклав вбік всі справи й заходився розв'язувати чужі проблеми.

Хтось може заперечити: так і повинен вчиняти будь-який начальник. Так, повинен. Але до декого з бюрократів у двері не достукатися, що вже говорити про серце. А Кир'ян усі чужі біди перепускає крізь серце.

Валерій Кир'ян:

Я перебуваю на службі. У людей

— Валерію Андрійовичу, не помилюсь, напевне, коли скажу, що найчастіше до вас звертаються з проблемами житла...

— Не тільки. Прийом з квартирних питань я веду в середу, але і в інші дні доводиться вирішувати десятки житейських питань: водопостачання, теплопостачання, матеріальна допомога. А скільки проблем у багатодітних родин, пенсіонерів!..

— Але моє запитання не про це. Скажіть, чому люди мають оббивати пороги начальників? Адже за кордоном будь-який громадянин не помічає присутності властей. Він виконує закони, а закони стоять на сторожі його інтересів. Коли чиновник порушив права громадянина, все вирішить суд. У нас треба ходити від начальника до начальника.

— У вашому запитанні є і відповідь: у нас так і не створено цивілізовану законодавчу базу. Вона й досі ґрунтується на реконструйованих старих законах. Те, що Горбачов, можливо, не усвідомлюючи, дуже слушно назвав перебудовою — не будувати нове на основі того, що є, а латати й перекроювати старе. Закони, створені за таких підходів, безумовно, відстають від життя. А через те заважають жити і працювати. Зверніть увагу на українське економічне законодавство. У нас у районі немає жодного директора підприємства, який не обурювався б за згадки про податки, кредити.

А візьміть Закон «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Це яскравий приклад популізму в законотворчості. Його прийняли, а коштів на соціальний захист ветеранів з бюджету не виділили. Через це старі люди закон мають, а допомоги — не мають. До кого вони підуть з питаннями? До представників влади. Добре, що ми у власному районі знайшли кошти для допомоги ветеранам. А коли б не було такої можливості? Який суд узявся би розглядати справу про те, що цей закон не виконується?

— Кажуть, що все видно зверху. Але виявляється, що керівникам районного рівня видніші плоди законотворчості вищого органу влади...

— На районному рівні закони втілюються в життя. Тут, як ніде, видно відірваність законотворчості від життя. Практика не вписується у прокрустове ложе законів, створених теоретиками. Перед тим, як прийняти, їх обов'язково потрібно обговорити, може навіть апробувати в окремих районах. Саме тому не спрацювали декрети Кучми. Мало того, що вони суперечать одне одному, вони не пояснювали, хто має фінансувати державні програми.

— Ви зачепили проблему фінансування. Який вона має вигляд на районному рівні?

— Райони фінансуються за залишковим принципом. Бюджет формується зверху вниз. Спочатку ми все даємо, потім частину отримуємо назад. Але зараз отримане районом із бюджету покриває тільки чверть потреб. У результаті бракує коштів районній системі охорони здоров'я, житлово-комунальним службам, установам освіти та культури...

— Чи є проблеми у стосунках районної влади з вищестоящими ступенями державної влади?

— Законодавчі акти, що приймаються на рівні району, міста й республіки, часто-густо не стикуються. Ви спитаєте: чому? А через те, що в основі абсолютно всієї законотворчості в державі має бути Конституція. У нас її немає. Бал правлять не закони, а підзаконні акти, які народжуються у міністерствах і відомствах. І вони захищають не людей, а чиновників. Захищають від зайвого клопоту, від відповідальності за невиконання законів. Ось чому й доводиться нашим громадянам виступати в ролі прохачів. А потрібно навпаки — держава й ті, хто працює в її виконавчих структурах, мають служити людям.

— Ви берете участь у виборах в місцеві органи влади у якості кандидата до Дарницької районної Ради народних депутатів. Що, на ваш погляд, дадуть ці вибори?

— Усунуть паралелізм в структурі державної влади. Зараз в районі є і Рада народних депутатів, і представник Президента, а залишиться один хазяїн.

ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ ЗАГРОЖУЄ ДЕМОКРАТІЇ І БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Про злочинність, мафію сьогодні говорять усі. Як сьогодні діяти? Що слід терміново робити, аби невідкладно, конкретно і відчутно у кожному місті і населеному пункті посилити боротьбу зі злочинністю?

Щоб знайти відповіді на ці запитання, під головуванням Президента України Л.М.Кравчука 15 червня відбулося розширене засідання Координаційного комітету боротьби з корупцією і організованою злочинністю.

У засіданні комітету взяли участь найвищі службові особи силових та фінансових структур — керівники Генеральної прокуратури, МВС, СБУ, Верховного і Вищого арбітражного судів, правління Національного банку України, Державного митного комітету, Державного комітету у справах охорони державного кордону, Міністерства зовнішніх економічних зв'язків, Міністерства фінансів.

Злочинність, що набуває дедалі поширенішого і агресивнішого характеру, стає все більш організованою і професіональною, наголосив у своїй доповіді, аналізуючи криміногенну обстановку в Україні, перший заступник голови комітету Василь Дурдинець. Так, за 5 місяців цього року зареєстровано 236,5 тисячі злочинів, що на 13,2 відсотка більше, ніж за такий само період минулого року.

У структурі злочинності значно збільшується кількість розбійних нападів, крадіжок державного, колективного й індивідуального майна, у тому числі із квартир, злочини проти особи — вбивства, тяжкі тілесні ушкодження, зґвалтування, грабунки. Ще ніколи злочинність так не загрожувала особистій безпеці громадян.

Тривогу викликає групова злочинність. Найбільше поширена вона в Дніпропетровській, Львівській, Черкаській, Житомирській областях, а також на Західно-Українській транспортній магістралі.

Загрозливою є також тенденція до зростання організованих злочинних угруповань.

Непокоїть людей вулична злочинність. Адже на вулицях вчинено кожний другий грабунок, кожний четвертий розбійний напад та хуліганство. Найбільше зросли ці злочини в Рівненській, Одеській, Запорізькій та Дніпропетровській областях. Почастішали терористичні акції з використанням зброї і вибухівки, випадки вбивств «на замовлення», групові розбої та грабунки із застосуванням вогнепальної зброї, напади на державних службових осіб, працівників правоохоронних органів, іноземних громадян, підприємців, банкірів.

У своїй доповіді В.Дурдинець особливо загострив увагу на проблемі спекуляції, порушень правил торгівлі, валютних правопорушень, протиправного вивезення товарів за межі України. Ці масові правопорушення, злочини, як зазначив він, стали справжнім лихом для держави. Уже в цьому році виявлено більше 33 тисяч таких злочинів.

Останнім часом сталася значна криміналізація економіки. В умовах економічної та фінансової нестабільності дедалі відчутнішим стає і процес зрощування організованих форм злочинності зі структурами бізнесу, проникнення її в зовнішньоекономічну сферу, кредитно-фінансову та банківську системи.

З початку року в економічній сфері виявлено майже 22 тисячі злочинів. Значно побільшало фактів хабарництва, незаконних валютних операцій, розкрадань державного, колективного і особистого майна шляхом привласнення, розтрати або зловживання службовим становищем.

Водночас, наголосив В.Дурдинець, судова практика перестала бути стримувальним фактором для багатьох категорій злочинців. Розкрадачі, хабарники, валютники, спекулянти часто відповідають перед державою суто символічно.

Це тривожить, адже злочинність в економіці, кредитно- фінансовій і банківській сферах — найбільш небезпечна для становлення цивілізованих ринкових відносин.

Відзначається стрімке зростання злочинів, скоєних за участю неповнолітніх. Серед учасників злочинів їх виявлено понад 12 тисяч, з них майже половина — учні шкіл та профтехучилищ. Нині на обліку в міліції перебуває більше 67 тисяч неповнолітніх правопорушників, а також більше 17 тисяч батьків, які негативно впливають на своїх дітей.

Однією з важливих причин зростання злочинності є пияцтво. Останнім часом боротьбу з цим злом припинили майже всі державні та громадські структури. Як наслідок — кожен четвертий небезпечний злочин скоюється у стані алкогольного сп'яніння.

Такий розгул злочинності, на думку В.Дурдинця, стався тому, що не вдалося забезпечити належну координацію роботи усіх державних правоохоронних органів, залучити широкі кола громадськості до безумовного і своєчасного виконання Державної програми боротьби із злочинністю, законів і постанов Верховної Ради, Кабінету міністрів, рішень Координаційного комітету боротьби з корупцією та організованою злочинністю.

У країні практично розпалась система профілактики. Має місце зниження законослухняності громадян, насамперед молоді, неповнолітніх, в масовій свідомості поширився культ уседозволеності та насильства.

Недостатньо високий ще і рівень розкриття злочинів. І хоча в цьому році співробітники правоохоронних органів розкрили на 14 тисяч злочинів більше, ніж у минулому, досі залишається нерозкритою майже половина скоєних розбійних нападів і пограбувань, крадіжок із квартир, державного та особистого майна.

Викликає стурбованість те, що заходи для боротьби із злочинністю часто не мають комплексного, наступального характеру. На жаль, вони не адекватні криміногенній ситуації. Нерідко ці заходи епізодичні, відсутня чітка система роботи.





Вкрай низькою досі залишається виконавча дисципліна працівників та керівників. Багато з них безвідповідально ставляться до виконання службових обов'язків, не забезпечують своєчасного виконання вимог Державної програми боротьби із злочинністю. Мабуть, тому робота з кадрами, стиль і методи їх діяльності не відповідають ще складності завдань, які покладені на правоохоронні органи. Недостатнім є також фінансове і матеріально-технічне забезпечення правоохоронної діяльності. Непослідовно здійснюється правова реформа, необґрунтовано коливається судова політика, а правова база недосконала. Хоча чинне законодавство дає нині змогу правоохоронним органам, судам діяти більш рішуче і наступально, недостатньо ефективна правозастосовна практика призводить до істотного збільшення числа осіб, які залишаються без покарання і, як наслідок, до подальшого «кримінального зараження» суспільства.

В.Дурдинець виділив також пріоритети щодо протидії правопорушенням у сфері економіки. Це попередження відмивання капіталів, здобутих злочинним шляхом, правова допомога іноземних держав у пошуку, арешті та конфіскації доходів, здобутих незаконно, визначення економічної доцільності угод і контрактів з іноземними партнерами, повернення в Україну валютних цінностей, що незаконно перебувають за її межами, запобігання злочинним проявам у кредитуванні, додержання законодавства у торгівлі та посилення боротьби зі спекуляцією.

Минає рік, як було прийнято Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Особовий склад спеціально створених підрозділів дійсно на передовій боротьби з найбільш соціально небезпечним явищем — виявленням і знешкодженням організованих злочинних формувань, що нерідко мають високі зв'язки у державі та за кордоном. Один з найбільш небезпечних, поширених і резонансних видів організованої злочинності — рекет.

Звертаючись до керівників правоохоронних органів, В.Дурдинець зазначив, що серйозну увагу слід приділити підвищенню професійної майстерності особового складу спеціальних підрозділів. Адже з'явилися нові види жорстоких злочинів, яких раніше у нас не було. Це потребує від співробітників особливих знань та уміння.

Часто, підкреслив доповідач, злочинці не несуть установленої законом відповідальності. Це підриває віру людей у спроможність правоохоронних органів, держави в цілому завдати нищівного удару по злочинності. Такий стан справ слід виправити терміново.

Кабінетові міністрів України, урядові Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям запропоновано розглянути питання про персональну відповідальність керівників, службових осіб усіх структур виконавчої влади, які не забезпечили своєчасне та повне виконання Державної програми боротьби із злочинністю, Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», рішень Координаційного комітету, безвідповідально ставляться до виконання своїх службових обов'язків, втратили довіру населення.

В обговоренні доповіді взяли участь практично усі учасники засідання.

З-поміж інших особливу увагу привернули виступи керівників силових структур.

Міністр внутрішніх справ Андрій Василишин доповів, що в цьому році показник розкриття злочинів у системі МВС поліпшився проти минулого на 10 відсотків і сягає нині 65,6 відсотка. Після внесення змін до Закону про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю фактично завершено формування спеціальних підрозділів МВС. Це вже приносить свої результати. Так, у кілька етапів МВС провело операцію «Зброя». Співробітники міліції вилучили понад 1200 стволів, в тому числі 6 гранатометів, 80 кулеметів і автоматів, майже 400 гранат, 110 тис. патронів. За 3 роки загалом вилучено 36 тис. стволів вогнепальної зброї.

Міністр загострив увагу на труднощах у фінансовому, матеріально-технічному забезпеченні органів внутрішніх справ, доповів про стан роботи з кадрами. «Черги в міліцію немає», — зазначив наприкінці свого виступу Андрій Василишин. Саме тому, на його думку, настав час, коли державі треба обличчям повернутися до проблем своїх правоохоронних органів. Адже тільки через перевантаження і невдоволеність заробітною платою за три останніх роки з МВС звільнилася майже половина слідчих...

Найважливішою думкою у виступі голови Служби безпеки України Євгена Марчука було те, що злочинність охопила не тільки Україну, а й усі країни СНД.

На думку Євгена Марчука, правоохоронцям треба негайно приступити до вивчення і впровадження в Україні досвіду країн Західної Європи. Адже Західна Європа на сьогодні досить ефективно вирішує проблеми боротьби зі злочинністю.

Євген Марчук підкреслив: без великих, загальнодержавних операцій за участі Генеральної прокуратури, МВС, СБУ, КРУ, податкової інспекції, Національної гвардії, прикордонних військ і митниці, а також великих спеціальних підрозділів МВС і СБУ, перелому в боротьбі зі злочинністю досягти неможливо.

Підсумовуючи пропозиції, висловлені під час засідання розширеного комітету, Президент України Леонід Кравчук, зокрема, сказав:

— Боротьба із злочинністю зараз провідна у суспільному житті нашої держави. Тому сьогоднішнє засідання і було присвячене виробленню невідкладних заходів, щоб зробити рішучий крок уперед і запобігти зростанню і поширенню цього зла.

Я погоджуюся з тим, що потрібно провести великомасштабні спеціальні операції, які мали б на меті знешкодження організованої злочинності в Україні, зазначив далі Л.Кравчук. Сили для цього у нас є, і при їх умілому застосуванні має обов'язково прийти успіх.

Закриваючи засідання, Президент України наголосив:

— Мені дуже хотілося б, щоб наше сьогоднішнє засідання і розмова, яка тут відбулася, стала для всіх урядових структур, Президента, правоохоронних органів переломною. Тому що вже далі, будемо говорити відверто, відступати не можемо і не маємо права. Треба змінити ситуацію. Я переконаний, що в нас такі сили є і можливості є. Тільки треба ще раз дуже уважно зважити реальні кроки, знайти шляхи і механізми використання сил у всіх напрямах.

Координаційний комітет затвердив невідкладні заходи щодо радикального посилення боротьби зі злочинністю, корупцією, організованими її формами. Зазначимо, що службові особи попереджені про персональну відповідальність за своєчасне та повне забезпечення виконання зазначених заходів з тим, щоб найближчим часом значно змінити правопорядок. Вони мають щомісяця доповідати про хід виконання цих заходів і результати роботи.

РЕЗОЛЮЦІЯ

зборів Всеукраїнського об'єднання підприємців

17 червня 1994 р. м.Київ

Учасники зборів відзначають, що становище України як незалежної держави залишається надзвичайно тяжким.

Роз'єднання підприємницького руху продовжується вузько-корисливими амбіційними настроями і переконаннями окремих керівників спілок і об'єднань.

Криза в економіці, політиці набула системного характеру. Триває обвальний спад виробництва, знижується рівень життя людей. Замість політики ринкових реформ ми маємо політичне маневрування, яке обслуговує інтереси мафіозно-корумпованих структур і остаточно вбиває довіру людей до влади.

Не вирішуються ключові для України питання: про владу, про власність, про землю. Не захищені права найактивнішої частини українського суспільства — підприємців.

На жаль, і самі підприємці не виступають сьогодні єдиною силою, не мають необхідних механізмів координації діяльності, не готові всебічно забезпечити боротьбу за своє існування.

Слід відзначити, що більша частина підприємців не ставить перед собою такої мети — боротьби за владу. Наша основна мета — це створення стабільної економіки і, як наслідок, позитивної політичної та соціальної ситуації в державі.

Разом з тим спілки, об'єднання підприємців, окремі виробничі та комерційні структури мусять свідомо й цілеспрямовано підтримувати ринкові заходи власних та управлінських структур. Обирати до їх складу як досвідчених, так і молодих, але енергійних, компетентних і відповідальних керівників.

Ми закликаємо всіх ділових людей України, всі підприємницькі спілки і об'єднання, всі орендні підприємства та організації, профспілки, всіх тих, хто становить недержавний сектор економіки, об'єднати свої зусилля для побудови дійсно економічно незалежної і сильної України.

Ми звертаємо увагу всіх громадян України, що в переважній більшості країн світу підприємництво забезпечило краще життя своїм народам.

За підприємництвом впровадження науково-технічних досягнень, нових технологій, за ним прогресивний розвиток України. А це створення нових робочих місць, фінансування та підтримка культури і освіти, інвестування соціальних програм.

Всеукраїнські збори підприємців доручають президенту ВОП більш активно вести переговорний процес з консолідації всіх підприємців на конфедеративній основі; зобов'язують усіх членів ВОП підтримувати цей процес не лише пропагандою, а й матеріально. Президентові ВОП, як народному депутатові України, поставити разом з фракцією реформ питання перед парламентом та урядом про:

— відміну фіксованого курсу валюти;
— введення єдиного податку на експорт в розмірі 20— 25 відсотків;
— перегляд податкової політики, спрощення системи податків і зменшення їх розмірів;
— створення умов для інвестицій в екологічні програми;
— ліквідацію обмежень на рентабельність та заробітну плату;
— розширення масштабів приватизації різними засобами і перш за все через оренду з викупом, поширення приватизації на землю;
— розширення економічних зв'язків з країнами СНД та спрощення митних відносин.

Збори пропонують президії ВОП виявити ініціативу для проведення у вересні цього року об'єднувального з'їзду всіх спілок і об'єднань підприємців — з метою консолідації зусиль.



ЗВЕРНЕННЯ

зборів Всеукраїнського об'єднання підприємців до Президента, Верховної Ради, Кабінету міністрів України

Звертаючись до вас, сподіваємось, що нас почують і зрозуміють. Ми довго чекали, що ті, кому довірено державну владу, а разом з нею і майбутнє України, припинять політичну боротьбу за портфелі і візьмуться за конкретні справи.

Цього не сталося, і для України стала реальністю економічна криза, гіперінфляція, нестримне зростання цін, спад виробництва, зубожіння народу і розгул злочинності. Розірвано господарські зв'язки, більшає штучних перепон перед рухом капіталу.

Замість реформування економіки, створення правової держави — повне ігнорування закону, відсутність соціальних гарантій громадянам з боку держави. Безсоромна корупція, обмеження і заборони, податкові та бюрократичні побори заганяють бізнес у тіньову сферу.

В цих умовах ми, підприємці України, намагаємося зберегти економіку від катастрофи. На долю недержавного сектора економіки припадає вже близько 20 відсотків національного продукту, понад половина товарообігу, зростають обсяги інвестицій у виробництво. Нині у цій сфері зайнято близько третини найактивнішого, молодого населення України. Наш рух об'єднує в своїх лавах талановитих економістів, фінансистів, юристів, інженерів — фактично еліту ділової України.

Ми заявляємо сьогодні на повний голос: так, ми є. Ми прагнемо відродити економіку України, зробити державу процвітаючою, а народ — багатим і впевненим у завтрашньому дні. У нас є для цього можливості — кошти, досвід, бачення невідкладних проблем і шляхів їх розв'язання. Головне — дати можливість реалізувати цей потенціал.

Ми не вимагаємо міністерських посад і привілеїв, державних дотацій. Ми хочемо одного: щоб нам не заважали вільно і спокійно працювати під захистом закону.

Час не чекає. Не можемо більше чекати і ми. Вважаємо необхідними і невідкладними такі заходи:

— розглянути і прийняти пакет законів, які забезпечать просування ринкових реформ;
— переглянути і зменшити непомірні податки, які розоряють товаровиробників; спростити механізм їх нарахування і стягнення;
— відмінити грабіжницьку систему державного валютного регулювання;
— забезпечити стабільність законодавства, законодавчих прав власника і виробника;
— зупинити сповзання України до адміністративно- командної системи в економіці;
— приборкати злочинність, припинити сваволю державних чиновників;
— визнати легітимність ВОП як організації, уповноваженої відстоювати інтереси підприємців у державних органах та брати участь у розробці й погодженні законопроектів, що стосуються інтересів підприємців.

У реалізації цих заходів ми гарантуємо повну лояльність, захист інтересів держави у самій державі та за її межами.

Діловий світ України візьме на себе розумну частину витрат щодо соціального захисту населення.

Прийнято на зборах Всеукраїнського об'єднання підприємців 17 червня 1994 року.

РЕЗОЛЮЦІЯ

III надзвичайної наради орендарів і підприємців України

м.Київ 17 червня 1994 р.

III надзвичайна нарада орендарів і підприємців України відзначає, що орендний сектор економіки відіграє важливу роль у формуванні ринкових відносин. На оренді працюють більше 7 тисяч підприємств і організацій. Спад виробництва в орендарів майже втричі нижчий порівняно з державними підприємствами. Проте, взявши курс на проведення приватизації через акціонування та корпоратизацію, владні структури посилили тиск на орендні підприємства, ускладнюючи соціально-економічні та правові умови їх діяльності. В листопаді 1993 р. введена методика нарахування орендної плати, за якою поглинається до 70% прибутку.

Обмеження фондів споживання для виробничої сфери державних і орендних підприємств в січні 1994 р. призвело до різкого спаду життєвого рівня працівників, колосальної штучної диференціації доходів у порівнянні з комерційними структурами.

Урядові чиновники поширюють думку про те, що оренда заважає впровадженню реформ в Україні, насамперед приватизації, хоча з приватизованих середніх підприємств понад 60% приватизовано через оренду з викупом. Саме організації орендарів зацікавлені в залученні приватизаційних сертифікатів громадян для забезпечення квоти, визначеної органами приватизації.

Нарада рішуче відхиляє заяви про те, що оренда заважає проведенню економічних реформ та приватизації в Україні.

Негативні явища, допущені в економіці, були б значно послаблені, якби законодавча і виконавча влада України мали послідовну програму дій з реформування економіки в Україні.

Нарада, обговоривши економічні та правові проблеми розвитку орендних відносин, враховуючи нинішній соціальний та економічний стан в Україні, постановляє:

1. Відзначити, що оренда державного майна з наступним викупом повинна бути за бажанням трудових колективів рівноправною формою роздержавлення, що забезпечує соціальну рівність перерозподілу державної власності та формування її первинного ринку в період реформування економіки країни.

2. Схвалити розроблені СОПУ поправки і доповнення до Закону України «Про оренду майна державних підприємств і організацій» та пропозиції про відміну регулювання фондів споживання на орендних підприємствах, переданих Кабінетові міністрів України.

3. Закликати депутатів Верховної Ради 13-го скликання не допустити ревізії чинного законодавства, за прикладом уряду Кучми.

4. Вважати за необхідне запропонувати Президентові України зупинити дію частин четвертої і п'ятої Указу Президента від 22.01.94 р. № 20/94 та внести відповідні зміни до Указу Президента від 15.06.93 р. № 210 «Про корпоратизацію підприємств», що обмежують права трудових колективів підприємств переходу на оренду, як таких, що не відповідають прагненню значної частини населення України.

5. Закликати трудові колективи підприємств і організацій всіх форм власності на виборах Президента України і депутатів Рад народних депутатів голосувати за тих кандидатів, які не протиставляють інтереси трудових колективів, у тому числі й організацій орендарів з інтересами великого капіталу.

6. Запропонувати адміністрації Президента, Верховній Раді, Кабінетові міністрів України оренду цілісних майнових комплексів державного майна з викупом вважати як факт приватизації з моменту укладання договору оренди.

7. Запропонувати СОПУ та організаціям орендарів розвивати співробітництво з галузевими профспілками для об'єднання зусиль в захисті інтересів членів трудових колективів оренди підприємств у процесі реформування державної власності.

8. Організаціям орендарів вимагати від народних депутатів України, обраних у своїх округах, захисту майнових інтересів трудових колективів в процесах приватизації державного майна як основи соціального захисту значної частки населення України на найвищому законодавчому рівні, що вони безумовно гарантували у передвиборчій кампанії.

9. Нарада орендарів і підприємців пропонує організаціям орендарів у найкоротший термін укласти колективні договори незалежно від організаційних реформ господарювання з метою захисту інтересів працюючих.

10. Генеральній дирекції СОПУ організувати семінар- практикум з питань альтернативних механізмів викупу орендованого майна та обігу цінних паперів.

11. Нарада висловлює готовність орендарів і підприємців України до конструктивної співпраці з державними структурами для доробки законодавчих та нормативних документів, які б відкрили широкий шлях трудовим колективам до приватизації, у тому числі через оренду.



Олімпійська надія України — київський спринтер Жанна Тарнапольська. Нещодавно вона виграла міжнародний турнір «Братьев Знаменских» у Москві, а тепер готується до чемпіонату Європи, що пройде у вересні в Хельсінкі.

Фото Миколи БОЧКА.

Футбол

Календар збірної

Зрозуміло, що сьогодні вся увага прихильників футболу привернута до чемпіонату світу, що в ці дні проходить у США. Але, гадаємо, що українським болільникам небайдужа і доля своєї збірної. А в неї, нагадаємо, попереду дуже складні іспити. Національна команда України у вересні нинішнього року розпочне виступи у відбірковому турнірі чемпіонату Європи-96, фінальна частина якого відбудеться на полях Англії.

Отже, щоб здобути путівку на Туманний Альбіон, необхідно подолати відбірковий бар'єр. Пропонуємо увазі наших читачів розклад матчів у підгрупі, до якої входять українські футболісти.

1994 рік

4 вересня. Естонія — Хорватія. 7 вересня. Словенія — Італія, Україна — Литва. 9 жовтня. Хорватія — Литва. 12 жовтня. Естонія — Італія, Україна — Словенія. 13 листопада. Україна — Естонія. 16 листопада. Італія — Хорватія, Словенія — Литва.

1995 рік

25 березня. Італія — Естонія, Хорватія — Україна. 29 березня. Словенія — Естонія, Литва — Хорватія, Україна — Італія. 26 квітня. Литва — Італія, Хорватія — Словенія, Естонія — Україна. 7 червня. Литва — Словенія. 11 червня. Естонія — Словенія, Україна — Хорватія. 16 серпня. Естонія — Литва. 3 вересня. Хорватія — Естонія. 6 вересня. Італія — Словенія, Литва — Україна. 8 жовтня. Хорватія — Італія. 11 жовтня. Словенія — Україна, Литва — Естонія. 11 листопада. Італія — Україна. 15 листопада. Словенія — Хорватія, Італія — Литва.

Віктор ГЕНЧУК, журналіст

Італія і вдесятьох — Італія!

World Cup-94. USA

Наставник італійської команди Арріго Саккі після «чорної суботи» для його підопічних, коли вони поступилися в стартовому матчі збірній Ірландії — 0:1, сказав репортерам:

— Усе, відступати далі нікуди. Італія повинна взяти три очки в поєдинку з норвежцями, ні, вона просто зобов'язана зробити це. Лише тоді можна сподіватися на вихід до другого етапу чемпіонату...

Завдання це було, якщо відверто, не таке вже й легке. А на ділі, забігаючи наперед, скажу, що виняткова важке через обставини...

Згадаймо, що на норвезьких «вікінгах» обпікся попередник Саккі — Адзело Вічіні. Керована ним «скуадра адзурра» потрапила під норвезький «сніговий обвал» у відбірковому турнірі чемпіонату Європи-92 і залишилася за межею фінальних змагань.

Арріго Саккі, коментуючи матч з ірландцями і роблячи прогноз на наступний, висловлювався обережно. Казав, що його команда не має права на помилку.

— Результати, які демонструють останнім часом футболісти Норвегії, свідчать, що вони сьогодні сильніші за команду Ірландії. Але маємо перемогти. Для цього використаємо усі наші сильні сторони: технічну підготовку, агресивні дії в нападі. Якщо старший Баджо і Сеньорі не будуть цілком готові до двобою зі скандинавами, то до стартового складу їх не вводитиму...

Увів. І обидва віддали всі сили заради перемоги. Щоправда, доля до обох поставилася по-різному...

Здавалося, сталася катастрофа — і порятунку для італійців уже немає. Перша ж швидка й гостра контратака суперника обернулася для Італії «нокаутом». О Мадонно, беру тебе в свідки, не побачив зумисності в діях воротаря Джанлуки Пальюки. Він кинувся на м'яч, а норвезький гравець, перестрибуючи голкіпера, сам зачепився за нього і впав. Але німецький арбітр Гельмут Круг побачив у тому епізоді фол останньої надії і вилучив Пальюку з поля. Довелося комусь з польових гравців також вийти з гри, щоб поступитися місцем резервному воротареві Луці Маркеджані. І отим нещасливцем виявився саме Роберто Баджо.

Йшла 22-а хвилина зустрічі. І тоді пригадався зовсім інший матч, на клубному рівні, в Кубку європейських чемпіонів минулої осені. Схоже сталоея в Києві, на Республіканському стадіоні. Наші динамівці залишилися вдесятьох у матчі проти іменитої «Барселони». Але виявили мужність, волю, майстерність і здобули красиву перемогу — 3:1.

Отже, чисельна меншість — ще не трагедія. Добре, що в це вірили Арріго Саккі, який, здавалося, ще більше посивів, та його команда. Вона довела, що Італія і вдесятьох — Італія!

Нелегка була та перемога. Але слід віддати належне італійцям: вони володіли ініціативою, постійно шукали щастя біля воріт суперника. І знайшли його там. Відмінний майстер з виконання стандартних положень Джузеппе Сеньорі закрутив м'яч зі штрафного, а молодший Баджо — Діно фантастично пробив головою, влучивши під перекладину...

А за день перед цим швейцарці здобули сенсаційну перемогу над румунами — 4:1, які блискуче стартували в чемпіонаті. Швейцарський лікар Урс Фогель залишився дуже незадоволеним станом своїх футболістів після першої гри проти господарів чемпіонату під дахом SILVERDOME. У середньому кожен з гравців втратив за матч у вазі по п'ять кілограмів, констатував медик. Але, як бачимо, все обійшлося добре для команди Швейцарії. Вона зіграла чудово. А особливо помітними були володар екзотичної зачіски Суттер та гострий форвард Шапюїза.

Серед учасників чемпіонату команди, які вже практично забезпечили собі вихід до наступного кола змагань. Це збірна США, Німеччини, Швейцарії. Вони вже мають по чотири очки в двох матчах. Нагадаю, що за перемогу нараховується три очки, за нічию — одне, за поразку — нуль.

Матч № 16. Нью-Джерсі. **Італія — Норвегія. 1:0.** Діно Баджо, 69 (1:0).

Матч № 17. Бостон. **Корея — Болівія. 0:0.**

***

Першість України. Перша ліга. Поліграфтехніка — Хімік (Житомир) — 5:0, Динамо-2 — Закарпаття — 3:0, Дніпро — Карпати — 5:0, мік (Сіверськодонецьк) — Прикарпаття — 0:0, Сталь — Скала — 0:1, Нафтовик — СК Одеса — 2:0, СБТС — Артанія — 1:0, Норд-АМПоділля — Евіс — 1:4, Кристал — Металург — 0:1, Ворскла — Десна — 1:0.

Людмила ВЛАСЮК, Укрінформ

Бейсболісти київського «Побутовика» вирушили на турнір Кубка Європи, але змушені були повернутись...

Кубки Європи у бейсболі — річ не менш престижна, ніж футбольні європейські турніри. Завоювавши право участі у розіграші Кубка Європейської федерації бейсболу (СЄВА), срібний призер чемпіонату України — київський «Побутовик» виконав усі формальності, які передували виїзду в італійське місто Ріміні, де проходили змагання. Однак у посольстві Італії в Москві повідомили, що візи українським бейсболістам видані не будуть, бо немає «підтвердження МЗС Італії». Причина названа не була. Дзвінки і факси до Федерації бейсболу Італії і штаб-квартири СЄВА з проханням допомогти з'ясувати ситуацію виявили ввічливу байдужість до проблем однієї з команд—учасниць групового турніру, яка вправі розраховувати на те, що, принаймні, приїзд на цей турнір їм буде забезпечено.

Що й говорити про те, що, приймаючи такі змагання, італійська федерація взяла на себе певні зобов'язання, гарантуючи серед інших умов можливість приїхати в країну без подолання бюрократичних перешкод. Невиконання цих гарантій має спричинити відповідне покарання з боку СЄВА. Треба сподіватись, що так і буде, тим більше, що керівники «Побутовика» і Федерація бейсболу України мають намір офіційно пред'явити щодо цього претензії. Це не «жадоба помсти», а цілком природна реакція на недодержання елементарних норм, прийнятих у спортивному співробітництві, сказав головний тренер «Побутовика» Віктор П'яних.

Варто додати, що, можливо, непорозуміння з візами було б усунено за лічені хвилини, якби до цього підключилось українське МЗС — адже бейсболісти вирушали не на прогулянку, а представляти свою країну на міжнародній арені. Однак, нехтування гідності спортсменів, яких з невідомих причин не пускають в іншу державу, очевидно, вважається у нас «дрібницею» ... Команда лишилась сам на сам з виниклими не з її вини проблемами і навіть прийняла рішення все ж їхати, розраховуючи одержати візи на кордоні, як це робиться в деяких країнах. Однак зробити це не вдалося, і «Побутовик» повернувся додому ні з чим...

Олександр БОЛОДУРІН

Пейнтбол — стрільба по живих мішенях

Стрільба по живих мішенях. Це не зі сфери фантастики й не жорстокі сторінки якоїсь війни. Нова гра, що лоскоче нерви, але абсолютно безпечна, за назвою «пейнтбол» надає таку можливість.

В Україні про неї мало хто чув. І вже зовсім одиниці бачили її в телевізійних сюжетах. В той же час в Америці пейнтболом займаються вже більш як 5 мільйонів чоловік. Для них це потреба, для нас — поки що екзотика.

Але... Невдовзі, 30 червня, в одному з мальовничих куточків під Києвом пролунають перші постріли з пейнтбольної зброї. А відбудеться це з ініціативи Міжнародної неурядової асоціації «Безпека приватного бізнесу» (МНА). Отож саме до її президента, Олександра Івановича Дичека, я звернувся із запитаннями про цю незвичайну гру.

— Олександре Івановичу, що собою являє пейнтбол і чим пояснюється така шалена його популярність у США?

— Пейнтбол — це гра, в якій дві групи людей або більше мають здобути прапор супротивника. Кожний гравець озброєний пістолетом, що стріляє желатиновими кульками, наповненими фарбою. Гравця, у тіло якого влучила така кулька і розфарбувала місце влучення, вважають за «мертвого» й він вибуває з гри. Перемогу отримує команда, яка захопила прапор противника.

Дебют гри відбувся у червні 1981 року в Нью-Хемпширі (США). З цього й розпочалася справжня пейнтбольна лихоманка. Спочатку в неї грали для розваги у вихідні, а потім вона переросла в спорт. У США вже є близько 1000 спеціальних полів для гри в пейнтбол.

— Якою мірою безпечно стріляти один в одного з пейнтбольної зброї?

— Желатинова кулька з наповнювачем, що фарбує, летить зі ствола зброї зі швидкістю 90 м на секунду. На відстані до 50 метрів, влучивши в будь-яку перешкоду, вона просто лускається і залишає пляму фарби. Це абсолютно безпечно. Крім того, гравцям видають спеціальне спорядження — комбінезони й маски.

— А чи не надто ми наслідуємо Захід у його захопленнях: спочатку кікбоксинг, затим професійний бокс, а тепер ось пейнтбол?

— Переймати краще й корисніше — це не наслідування. МНА «Безпека приватного бізнесу» надає великого значення поширенню пейнтболу в Україні. Враховуючи специфіку нашої асоціації — забезпечення всіх видів безпеки, — цей вид спорту може стати чудовою основою в підготовці персоналу. Він буде незамінний для слухачів Національної школи охоронців, дасть найширші можливості для тренувань спеціальних підрозділів міліції та інших служб, які займаються забезпеченням безпеки.

— Але спорт лише тоді розвивається, коли стають заняття масовими...

— Нагадаю, що в Америці пейнтболом займаються більш як 5 мільйонів чоловік. І серед них не тільки професіонали. В цю гру можуть грати адвокати, бізнесмени, актори, доктори, робітники, студенти, та хто завгодно. Існує обмеження лише за віком — гравцю має бути не менш як 18 років. Так! Жінки також можуть грати, і деякі з них грають навіть краще за чоловіків.

— Яким ви бачите початок розвитку пейнтболу в Україні?

— За початок може слугувати презентація гри. Вона відбудеться 30 червня о 16 годині на території санаторію «Пуща-Озерна». Тут, крім показу гри, буде заявлено про створення першого в Україні Пейнтбол-клубу. Членом його може стати будь-хто. І вже найближчими днями після презентації зацікавленим особам буде надано можливість випробувати свої сили в захопливому бою. До речі, оплата квитків за участь у презентації розглядатиметься нами як вступний внесок до Пейнтбол-клубу.

Якщо подивитися у перспективу, то ми плануємо відкрити мережу таких клубів у всіх великих містах України. Як опорні бази використовуватимемо філії фірми «Сакура К°» в регіонах країни. Але це не означає, що ми відмовляємося від партнерських стосунків з іншими зацікавленими особами. Готові до переговорів з тими, хто бажає приєднатися до створення пейнтбол-клубів в інших містах. Фірма «Сакура К°» може посприяти в придбанні потрібного спорядження й методичної літератури для проведення ігор.

Баскетбол

Успіх у Каїрі

В єгипетській столиці завершився представницький міжнародний турнір з баскетболу за участю національних збірних Єгипту, України, Словенії, Туреччини, Угорщини та команд американських студентів і луганського «Спартака». Матчі проходили на майданчику одного з найпопулярніших у країні клубів «Аль-Ахлі» і викликали підвищений інтерес у болільників.

Відмінно виступила в турнірі збірна нашої країни, основу якої склали гравці київського «Будівельника». Керовані Зурабом Хромаєвим, наші спортсмени виграли всі зустрічі. У вирішальному поєдинку вони перемогли збірну Туреччини — 68:56.

Українським баскетболістам дістався головний приз і премія в 6 тисяч доларів. Друге місце посіли господарі змагань, третє — збірна Туреччини.

Прес-служба Посольства України в АРЄ — Укрінформ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 312077.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311119.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».